

U S T A W A
z dnia 11 sierpnia 2021 r.
o gatunkach obcych¹⁾

Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz. U. z 2023 r.
poz. 1589, z 2025
r. poz. 1795.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) zadania i kompetencje organów administracji publicznej oraz innych podmiotów związane z wykonywaniem przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 04.11.2014, str. 35, z późn. zm.²⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1143/2014”;
- 2) ograniczenia inne niż wynikające z rozporządzenia nr 1143/2014, dotyczące wprowadzania do środowiska oraz przemieszczania w środowisku gatunków obcych;
- 3) zasady odpowiedzialności za naruszenie przepisów ustawy oraz rozporządzenia nr 1143/2014.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

¹⁾ Niniejsza ustawa:

- 1) służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych (Dz. Urz. UE L 317 z 04.11.2014, str. 35 oraz Dz. Urz. UE L 317 z 23.11.2016, str. 4);
- 2) w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Komisji (UE) 2018/350 z dnia 8 marca 2018 r. zmieniającą dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE w odniesieniu do oceny ryzyka organizmów zmodyfikowanych genetycznie dla środowiska naturalnego (Dz. Urz. UE L 67 z 09.03.2018, str. 30).

²⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 317 z 23.11.2016, str. 4.

- 1) badania naukowe – badania naukowe w rozumieniu art. 3 pkt 8 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 2) drogi przenoszenia – drogi przenoszenia w rozumieniu art. 3 pkt 11 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 3) działania zaradcze – działania zaradcze w rozumieniu art. 3 pkt 17 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 4) eliminacja – eliminację w rozumieniu art. 3 pkt 13 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 5) gatunek obcy – gatunek obcy w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 6) inwazyjny gatunek obcy – inwazyjny gatunek obcy w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 7) inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla Polski – inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla państwa członkowskiego w rozumieniu art. 3 pkt 4 rozporządzenia nr 1143/2014, umieszczony na liście inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski;
- 8) inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla Unii – inwazyjny gatunek obcy stwarzający zagrożenie dla Unii w rozumieniu art. 3 pkt 3 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 9) izolacja – izolację w rozumieniu art. 3 pkt 15 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 10) kontrola populacji – kontrolę populacji w rozumieniu art. 3 pkt 14 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 11) lista inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski – listę inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 23 ust. 1;
- 12) obiekt izolowany – obiekt izolowany w rozumieniu art. 3 pkt 9 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 13) obszar morski – obszar morski Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 960);
- 14) ochrona ex situ – ochronę ex situ w rozumieniu art. 3 pkt 10 rozporządzenia nr 1143/2014;

- 15) okaz inwazyjnego gatunku obcego – pojedynczego żywego osobnika inwazyjnego gatunku obcego lub jego część, gametę, nasiono, jajo lub diasporę, zdolne do przeżycia i rozmnażania;
- 16) pas techniczny – pas techniczny w rozumieniu art. 36 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej;
- 17) podmiot władający – osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, władające nieruchomością, na której stwierdzono obecność inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Unii lub inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Polski;
- 18) przemieszczanie w środowisku – zmianę, na skutek interwencji człowieka, miejsca występowania w środowisku gatunku, który już wcześniej został wprowadzony do środowiska;
- 19) inwazyjny gatunek obcy rozprzestrzeniony na szeroką skalę – inwazyjny gatunek obcy rozprzestrzeniony na szeroką skalę w rozumieniu art. 3 pkt 16 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 20) różnorodność biologiczna – różnorodność biologiczną w rozumieniu art. 3 pkt 5 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 21) terytorium państwa trzeciego – terytorium państwa nienależącego do Unii Europejskiej;
- 22) usługi ekosystemowe – usługi ekosystemowe w rozumieniu art. 3 pkt 6 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 23) wprowadzenie do środowiska – wprowadzenie w rozumieniu art. 3 pkt 7 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 24) zapas inwazyjnego gatunku obcego – inwazyjny gatunek obcy przetrzymywany w celach komercyjnych.

Art. 3. 1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska:

- 1) składa do Komisji Europejskiej wnioski o:
 - a) upoważnienie, o którym mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014,
 - b) dodanie inwazyjnego gatunku obcego, zwanego dalej „IGO”, do wykazu inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii, o którym mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, zwanego dalej „wykazem IGO stwarzających zagrożenie dla Unii”;

- 2) przeprowadza ocenę ryzyka dla IGO objętego wnioskiem o dodanie do wykazu IGO stwarzających zagrożenie dla Unii, o której mowa w art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 3) ustala IGO wymagające wzmocnionej współpracy regionalnej oraz składa wnioski do Komisji Europejskiej odpowiednio zgodnie z art. 11 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 4) jest właściwy w sprawach, o których mowa w art. 10 ust. 2, art. 12 ust. 2, art. 16 ust. 2, art. 17 ust. 4, art. 19 ust. 5, art. 24 ust. 1 i art. 30 ust. 4 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 5) przeprowadza analizę dróg niezamierzonego wprowadzenia do środowiska lub rozprzestrzeniania się IGO stwarzających zagrożenie dla Unii oraz ustala priorytetowe drogi przenoszenia IGO zgodnie z art. 13 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 6) współpracuje z właściwymi organami państw członkowskich Unii Europejskiej w zakresie, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia nr 1143/2014.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, oraz sprawozdanie, o którym mowa w art. 24 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, podlegają zatwierdzeniu przez ministra właściwego do spraw środowiska.

Art. 4. 1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska opracowuje plan działań dotyczący priorytetowych dróg przenoszenia IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski oraz koordynuje realizację działań zawartych w tym planie na poziomie regionalnym zgodnie z art. 13 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 1143/2014.

2. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przy opracowaniu planu działań, o którym mowa w ust. 1, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonych w dziale III rozdziale 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 i 1113).

3. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przedkłada plan działań, o którym mowa w ust. 1, do akceptacji ministrowi właściwemu do spraw środowiska, w terminie 30 dni od dnia zakończenia udziału społeczeństwa.

4. Minister właściwy do spraw środowiska przedkłada zaakceptowany plan działań, o którym mowa w ust. 1, Radzie Ministrów.

5. Rada Ministrów przyjmuje, w drodze uchwały, plan działań, o którym mowa w ust. 1.

6. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przekazuje plan działań, o którym mowa w ust. 1, do Komisji Europejskiej niezwłocznie po jego przyjęciu przez Radę Ministrów.

7. Do zmiany planu działań, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ust. 1–6.

Art. 5. Minister właściwy do spraw środowiska jest organem wyższego stopnia w rozumieniu ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 i 803) w stosunku do dyrektora parku narodowego w sprawach, o których mowa w art. 19 ust. 1 i art. 25 ust. 2.

Rozdział 2

Centralny Rejestr Danych o IGO

Art. 6. 1. Centralny Rejestr Danych o IGO, zwany dalej „Rejestrem IGO”, stanowi system nadzoru, o którym mowa w art. 14 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014. Rejestr IGO prowadzi Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

2. W Rejestrze IGO gromadzi się informacje o IGO stwarzających zagrożenie dla Unii oraz IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, w tym o:

- 1) stwierdzeniu obecności IGO w środowisku, obejmujące:
 - a) nazwę naukową IGO oraz nazwę polską, jeżeli nazwa polska istnieje,
 - b) liczbę okazów IGO lub określenie zajmowanej przez nie powierzchni, jeżeli te dane są dostępne,
 - c) miejsce i datę stwierdzenia obecności IGO w środowisku,
 - d) imię i nazwisko albo nazwę oraz adres lub siedzibę, lub adres poczty elektronicznej, lub numer telefonu zgłaszającego IGO niebędącego osobą fizyczną, w przypadku gdy informacja o stwierdzeniu obecności IGO pochodzi ze zgłoszenia, o którym mowa w art. 15 ust. 1;
- 2) IGO objętym zezwoleniem na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, oraz na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2, obejmujące:

- a) imię i nazwisko albo nazwę oraz adres lub siedzibę podmiotu, któremu wydano to zezwolenie,
- b) nazwę naukową IGO oraz nazwę polską, jeżeli nazwa polska istnieje,
- c) liczbę lub ilość okazów IGO, którego dotyczą czynności objęte tym zezwoleniem,
- d) nazwę, cel, miejsce i czas wykonania czynności objętych tym zezwoleniem,
- e) numer tego zezwolenia,
- f) numer mikroczipa, który został wszczepiony IGO, w przypadku gdy dokonano wszczepienia mikroczipa,
- g) kody Nomenklatury Scalonej (CN) określone w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. Urz. WE L 256 z 07.09.1987, str. 1, z późn. zm.³⁾ – Dz. Urz. UE Polskie wydanie

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. WE L 376 z 31.12.1987, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 24, str. 428, Dz. Urz. WE L 123 z 17.05.1988, str. 2 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 4, str. 34, Dz. Urz. WE L 347 z 28.11.1989, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 4, str. 3, Dz. Urz. WE L 321 z 23.11.1991, str. 11 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 4, str. 240, Dz. Urz. WE L 302 z 19.10.1992, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 4, str. 307, Dz. Urz. WE L 58 z 11.03.1993, str. 50 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 13, str. 406, Dz. Urz. WE L 76 z 30.03.1993, str. 12 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 4, str. 407, Dz. Urz. WE L 152 z 24.06.1993, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 5, str. 84, Dz. Urz. WE L 172 z 15.07.1993, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 5, str. 100, Dz. Urz. WE L 177 z 21.07.1993, str. 12 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 5, str. 104, Dz. Urz. WE L 180 z 23.07.1993, str. 9 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 5, str. 105, Dz. Urz. WE L 345 z 31.12.1994, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 5, str. 324, Dz. Urz. WE L 350 z 31.12.1994, str. 52 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 5, str. 357, Dz. Urz. WE L 69 z 29.03.1995, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 5, str. 368, Dz. Urz. WE L 142 z 26.06.1995, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 5, str. 416, Dz. Urz. WE L 291 z 06.12.1995, str. 24 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 7, str. 38, Dz. Urz. WE L 338 z 28.12.1996 str. 14 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 7, str. 311, Dz. Urz. WE L 48 z 19.02.1997, str. 7 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 8, str. 195, Dz. Urz. WE L 321 z 12.02.1999, str. 3 – Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 9, str. 317, Dz. Urz. WE L 28 z 03.02.2000, str. 16 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 9, str. 357, Dz. Urz. UE L 275 z 25.10.2003, str. 5 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 13, str. 493, Dz. Urz. UE L 281 z 30.10.2003, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 14, str. 3, Dz. Urz. UE L 287 z 05.11.2003, str. 15 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 15, str. 3, Dz. Urz. UE L 346 z 31.12.2003, str. 38 – Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 15, str. 231, Dz. Urz. UE L 249 z 23.07.2004, str. 5, Dz. Urz. UE L 283 z 02.09.2004, str. 7, Dz. Urz. UE L 327 z 30.10.2004, str. 1, Dz. Urz. UE L 82 z 31.03.2005, str. 1, Dz. Urz. UE L 286 z 28.10.2005, str. 1, Dz. Urz. UE L 347 z 30.12.2005, str. 9, Dz. Urz. UE L 47 z 17.02.2006, str. 1, Dz. Urz. UE L 79 z 16.03.2006, str. 1, Dz. Urz. UE L 88 z 25.03.2006, str. 1, Dz. Urz. UE L 120 z 05.05.2006, str. 1, Dz. Urz. UE L 124 z 11.05.2006, str. 1, Dz. Urz. UE L 154 z 08.06.2006, str. 1, Dz. Urz. UE L 174 z 28.06.2006, str. 3, Dz. Urz. UE L 179 z 01.07.2006, str. 26, Dz. Urz. UE L 301 z 31.10.2006, str. 1, Dz. Urz. UE L 335 z 01.12.2006, str. 1, Dz. Urz. UE L 397 z 30.12.2006, str. 1, Dz. Urz. UE L 406 z 30.12.2006, str. 8, Dz. Urz. UE L 406 z 30.12.2006, str. 9, Dz. Urz. UE L 56

specjalne, rozdz. 2, t. 2, str. 382) – w przypadku przywozu IGO na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium państwa trzeciego lub wywozu IGO z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na terytorium państwa trzeciego;

- 3) przeprowadzonych działaniach zaradczych, obejmujące:
- a) nazwę podmiotu przeprowadzającego działania zaradcze,
 - b) miejsce przeprowadzenia działań zaradczych,
 - c) datę rozpoczęcia i zakończenia działań zaradczych,
 - d) określenie środków zastosowanych w ramach działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez IGO, wobec którego zastosowano te działania zaradcze,
 - e) liczbę okazów IGO lub określenie zajmowanej przez nie powierzchni po przeprowadzeniu działań zaradczych,
 - f) określenie oddziaływania przeprowadzonych działań zaradczych na gatunki niedocelowe,

z 23.02.2007, str. 1, Dz. Urz. UE L 81 z 22.03.2007, str. 11, Dz. Urz. UE L 119 z 09.05.2007, str. 1, Dz. Urz. UE L 138 z 30.05.2007, str. 1, Dz. Urz. UE L 169 z 29.06.2007, str. 1, Dz. Urz. UE L 286 z 31.10.2007, str. 1, Dz. Urz. UE L 303 z 21.11.2007, str. 3, Dz. Urz. UE L 85 z 27.03.2008, str. 3, Dz. Urz. UE L 111 z 23.04.2008, str. 9, Dz. Urz. UE L 291 z 31.10.2008, str. 1, Dz. Urz. UE L 308 z 19.11.2008, str. 1, Dz. Urz. UE L 63 z 07.03.2009, str. 1, Dz. Urz. UE L 104 z 24.04.2009, str. 3, Dz. Urz. UE L 254 z 26.09.2009, str. 1, Dz. Urz. UE L 287 z 31.10.2009, str. 1, Dz. Urz. UE L 10 z 15.01.2010, str. 9, Dz. Urz. UE L 65 z 13.03.2010, str. 14, Dz. Urz. UE L 284 z 29.10.2010, str. 1, Dz. Urz. UE L 336 z 21.12.2010, str. 17, Dz. Urz. UE L 348 z 31.12.2010, str. 1, Dz. Urz. UE L 348 z 31.12.2010, str. 36, Dz. Urz. UE L 150 z 09.06.2011, str. 3, Dz. Urz. UE L 166 z 25.06.2011, str. 16, Dz. Urz. UE L 282 z 28.10.2011, str. 1, Dz. Urz. UE L 50 z 23.02.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 313 z 13.11.2012, str. 8, Dz. Urz. UE L 329 z 29.11.2012, str. 11, Dz. Urz. UE L 304 z 31.10.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 351 z 20.12.2012, str. 36, Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 198 z 23.07.2013, str. 35, Dz. Urz. UE L 263 z 05.10.2013, str. 4, Dz. Urz. UE L 269 z 10.10.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 290 z 31.10.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 334 z 13.12.2013, str. 2, Dz. Urz. UE L 334 z 13.12.2013, str. 4, Dz. Urz. UE L 108 z 11.04.2014, str. 9, Dz. Urz. UE L 108 z 11.04.2014, str. 11, Dz. Urz. UE L 113 z 16.04.2014, str. 17, Dz. Urz. UE L 174 z 13.06.2014, str. 26, Dz. Urz. UE L 235 z 08.08.2014, str. 10, Dz. Urz. UE L 252 z 26.08.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 274 z 16.09.2014, str. 11, Dz. Urz. UE L 312 z 31.10.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 65 z 10.03.2015, str. 11, Dz. Urz. UE L 65 z 10.03.2015, str. 13, Dz. Urz. UE L 285 z 30.10.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 89 z 06.04.2016, str. 4, Dz. Urz. UE L 89 z 06.04.2016, str. 6, Dz. Urz. UE L 170 z 29.06.2016, str. 36, Dz. Urz. UE L 244 z 13.09.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 294 z 28.10.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 301 z 09.11.2016, str. 5, Dz. Urz. UE L 336 z 10.12.2016, str. 17, Dz. Urz. UE L 104 z 20.04.2017, str. 6, Dz. Urz. UE L 186 z 19.07.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 186 z 19.07.2017, str. 3, Dz. Urz. UE L 282 z 31.10.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 22 z 26.01.2018, str. 10, Dz. Urz. UE L 71 z 14.03.2018, str. 36, Dz. Urz. UE L 83 z 27.03.2018, str. 11, Dz. Urz. UE L 91 z 09.04.2018, str. 11, Dz. Urz. UE L 273 z 31.10.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 3 z 08.01.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 280 z 31.10.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 116 z 15.04.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 167 z 29.05.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 319 z 02.10.2020, str. 2, Dz. Urz. UE L 361 z 30.10.2020, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 431 z 21.12.2020, str. 34.

- g) opis skuteczności przeprowadzonych działań zaradczych,
- h) wysokość kosztów przeprowadzonych działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez IGO, wobec którego zastosowano działania zaradcze.

3. Rejestr IGO w zakresie informacji, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lit. a–c, jest ogólnodostępny przez zamieszczenie go na stronie podmiotowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

4. Rejestr IGO jest prowadzony przy użyciu systemu teleinformatycznego w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2023 r. poz. 57, 1123 i 1234) umożliwiającego zarządzanie danymi przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, regionalnych dyrektorów ochrony środowiska, dyrektorów parków narodowych, dyrektorów urzędów morskich oraz Głównego Inspektora Rybołówstwa Morskiego.

5. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, dyrektor parku narodowego, dyrektor urzędu morskiego oraz Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego, każdy w zakresie swojej właściwości, wprowadzają do Rejestru IGO informacje określone w ust. 2 pkt 1 – w przypadku stwierdzenia obecności w środowisku:

- 1) IGO podlegającego szybkiej eliminacji – niezwłocznie po:
 - a) otrzymaniu zgłoszenia, o którym mowa w art. 15 ust. 1,
 - b) stwierdzeniu obecności tego IGO w środowisku na obszarze właściwości danego organu;
- 2) IGO rozprzestrzenionego na szeroką skalę – w terminie 3 miesięcy od dnia:
 - a) otrzymania zgłoszenia, o którym mowa w art. 15 ust. 1,
 - b) stwierdzenia obecności tego IGO w środowisku na obszarze właściwości danego organu.

6. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska oraz regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, każdy w zakresie swojej właściwości, niezwłocznie wprowadzają do Rejestru IGO informacje o IGO objętych zezwoleniem na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, oraz zezwoleniem na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2, określone w ust. 2 pkt 2.

7. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, dyrektor parku narodowego, dyrektor urzędu morskiego oraz Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego, każdy w zakresie swojej właściwości, wprowadzają do Rejestru IGO informacje o przeprowadzonych działaniach zaradczych określone w ust. 2 pkt 3 – w odniesieniu do:

- 1) IGO podlegającego szybkiej eliminacji – niezwłocznie po przeprowadzeniu tych działań zaradczych;
- 2) IGO rozprzestrzenionego na szeroką skalę – corocznie do dnia 31 marca za poprzedni rok.

Rozdział 3

Zakazy i zezwolenia dotyczące gatunków obcych

Art. 7. 1. Zakazuje się wprowadzania do środowiska oraz przemieszczania w środowisku gatunków obcych.

2. W odniesieniu do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski zakazuje się także:

- 1) przywozu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub wywozu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) transportu, z wyłączeniem transportu IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski w związku z przeprowadzanymi działaniami zaradczymi;
- 3) przetrzymywania;
- 4) chowu lub hodowli, rozmnażania lub uprawy;
- 5) wprowadzania do obrotu;
- 6) wykorzystywania;
- 7) wymiany.

3. Zakazu, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się w odniesieniu do:

- 1) działań z wykorzystaniem organizmów wodnych, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybnictwie śródlądowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 883) oraz w art. 97 ust. 1 i art. 99 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim (Dz. U. z 2023 r. poz. 475 i 1273),
- 2) wprowadzania do środowiska zwierząt łownych należących do gatunków obcych zgodnie z art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2023 r. poz. 1082),
- 3) roślin wykorzystywanych:

- a) przy zakładaniu i utrzymywaniu terenów zieleni w granicach wsi o zwartej zabudowie lub w granicach miast, a także przy zakładaniu i utrzymywaniu zieleni towarzyszącej obiektom budowlanym,
- b) w ramach trwale zrównoważonej gospodarki leśnej i racjonalnej gospodarki rolnej,
- c) tymczasowo, w celu rekultywacji gruntów zdegradowanych lub zdewastowanych w wyniku działalności przemysłowej,
- d) w badaniach naukowych oraz ochronie ex situ, o ile te badania i ta ochrona są prowadzone w granicach wsi o zwartej zabudowie lub w granicach miast – chyba że te organizmy wodne, zwierzęta łowne lub rośliny są IGO stwarzającymi zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającymi zagrożenie dla Polski.

4. Wprowadzenia do środowiska lub przemieszczenia w środowisku roślin, o których mowa w ust. 3 pkt 3, dokonuje się tak, aby gatunek obcy nie rozprzestrzenił się poza teren, na którym dokonano jego wprowadzenia do środowiska lub przemieszczenia w środowisku, a podmiot, który dokonał tego wprowadzenia do środowiska lub przemieszczenia w środowisku, ma obowiązek dokonać eliminacji tego gatunku obcego ze środowiska po zakończeniu jego użytkowania w taki sposób, aby uniemożliwić jego rozprzestrzenienie się.

5. Zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1143/2014 oraz w ust. 2 pkt 3, nie stosuje się w odniesieniu do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski:

- 1) przetrzymywanego w Centralnym Azylu dla Zwierząt, o którym mowa w ustawie z dnia 4 listopada 2022 r. o Centralnym Azylu dla Zwierząt (Dz. U. poz. 2375), zwanym dalej „Centralnym Azylem dla Zwierząt”;
- 2) ujętego w wykazie, o którym mowa w art. 76a ust. 5 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, 1726, 2185 i 2375), przetrzymywanego w azylu dla zwierząt.

Art. 8. 1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska może, w drodze decyzji, wydać zezwolenie, o którym mowa w art. 8 i art. 9 rozporządzenia nr 1143/2014, w odniesieniu do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii.

2. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska może, w drodze decyzji, wydać zezwolenie także na odstępstwo, w odniesieniu do:

- 1) IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii, od:

- a) zakazu przetrzymywania, w tym w obiekcie izolowanym, oraz zakazu wykorzystywania w celu:
 - przeprowadzenia działań zaradczych,
 - komercyjnego wykorzystania w ramach działań zaradczych w stosunku do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia nr 1143/2014,
 - b) zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b oraz d rozporządzenia nr 1143/2014, w odniesieniu do:
 - zwierzęcia domowego – w przypadku, o którym mowa w art. 11, lub
 - zapasu IGO – w przypadku, o którym mowa w art. 12 ust. 4;
- 2) IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, od zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1:
- a) w celu przeprowadzenia badań naukowych, ochrony ex situ lub wykorzystania IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski do celów medycznych lub w przypadkach wynikających z nadrzędnego interesu publicznego, w tym ze względów społecznych lub gospodarczych,
 - b) w celu:
 - przeprowadzenia działań zaradczych,
 - komercyjnego wykorzystania w ramach działań zaradczych IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski,
 - c) w odniesieniu do:
 - zwierzęcia domowego – w przypadku, o którym mowa w art. 11, lub
 - zapasu IGO – w przypadkach, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2.
3. Regionalny dyrektor ochrony środowiska może, w drodze decyzji, wydać zezwolenie na odstępstwo, w odniesieniu do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2:
- 1) pkt 2–4, 6 i 7, w celu przeprowadzenia badań naukowych, ochrony ex situ lub wykorzystania IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski do celów medycznych lub w przypadkach wynikających z nadrzędnego interesu publicznego, w tym ze względów społecznych lub gospodarczych;
 - 2) pkt 3 i 6, w celu:
 - a) przeprowadzenia działań zaradczych,

b) komercyjnego wykorzystania w ramach działań zaradczych IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski;

3) pkt 2 i 3, w odniesieniu do:

a) zwierzęcia domowego – w przypadku, o którym mowa w art. 11, lub

b) zapasu IGO – w przypadkach, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2.

4. W przypadku gdy zezwolenie na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1, obejmuje również odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2–4, 6 i 7, właściwy do jego wydania jest Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

5. Wydając zezwolenia, o których mowa w ust. 2 i 3, właściwy organ kieruje się:

1) słuszością i celowością czynności objętych wnioskiem;

2) interesem publicznym, w tym wpływem czynności objętych wnioskiem na zdrowie ludzi i bezpieczeństwo publiczne, a także na ochronę dziko występujących gatunków roślin, zwierząt, grzybów lub ochronę siedlisk przyrodniczych;

3) danymi naukowymi, w tym oceną ryzyka, o której mowa w art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014.

6. W przypadku gdy zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2–4, 6 i 7, dotyczy obszaru morskiego, właściwość miejscową regionalnego dyrektora ochrony środowiska, w części dotyczącej tego obszaru, ustala się wzdłuż wybrzeża na terenie danego województwa.

7. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, ust. 2 pkt 2 lit. b i c oraz ust. 3 pkt 2 i 3, wydaje się podmiotowi, który będzie przetrzymywał i przemieszczał IGO w obiekcie izolowanym i zapewni warunki uniemożliwiające rozmnażanie się, ucieczkę lub rozprzestrzenianie się tego IGO.

8. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a i ust. 3 pkt 1, wydaje się podmiotowi, który:

1) posiada tytuł prawny do obiektu izolowanego spełniającego warunki określone w art. 8 ust. 3 rozporządzenia nr 1143/2014;

2) posiada wiedzę w zakresie biologii danego IGO objętego zezwoleniem oraz zapobiegania ucieczce lub rozprzestrzenianiu się tego IGO lub zatrudnia osobę, która będzie wykonywała czynności objęte zezwoleniem, posiadającą taką wiedzę;

- 3) posiada procedury zapewniające, że przemieszczanie w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski do i z obiektu izolowanego będzie przeprowadzone:
 - a) zgodnie z warunkami określonymi w tym zezwoleniu,
 - b) w sposób wykluczający ucieczkę tego IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski;
- 4) skutecznie kontroluje ryzyko ucieczki lub rozprzestrzeniania się IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, w tym przez posiadanie systemu ciągłego nadzoru;
- 5) posiada plan awaryjny na wypadek ucieczki lub rozprzestrzeniania się IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, w tym plan eliminacji ze środowiska tego IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski.

9. Wniosek o wydanie zezwolenia, o którym mowa w art. 8 i art. 9 rozporządzenia nr 1143/2014, oraz zezwolenia, o którym mowa w ust. 2 i 3, zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres albo nazwę i siedzibę wnioskodawcy;
- 2) numer telefonu lub adres poczty elektronicznej wnioskodawcy lub osoby upoważnionej przez wnioskodawcę do kontaktu, jeżeli wnioskodawca lub ta osoba taki adres posiada;
- 3) nazwę i cel wykonania czynności objętych wnioskiem;
- 4) nazwę naukową IGO objętego zezwoleniem oraz nazwę polską, jeżeli nazwa polska istnieje;
- 5) liczbę lub ilość okazów IGO objętych zezwoleniem;
- 6) sposób, miejsce i czas wykonania czynności objętych wnioskiem.

10. Do wniosku o wydanie zezwolenia, o którym mowa w art. 8 i art. 9 rozporządzenia nr 1143/2014, oraz zezwolenia, o którym mowa w ust. 2 i 3, dołącza się:

- 1) opis obiektu izolowanego, w którym IGO objęty wnioskiem będzie przetrzymywany lub badany;
- 2) dokument potwierdzający tytuł prawny wnioskodawcy do obiektu izolowanego;
- 3) procedury dotyczące sprzątnięcia obiektu izolowanego, postępowania z odpadami powstałymi w obiekcie izolowanym oraz przeprowadzania w obiekcie izolowanym prac konserwacyjnych;

- 4) opis sposobu usunięcia IGO z obiektu izolowanego oraz unieszkodliwienia, zniszczenia lub humanitarnego uśmiercenia IGO;
- 5) oświadczenie wnioskodawcy, że ten wnioskodawca lub zatrudniona przez niego osoba, która będzie wykonywała czynności objęte zezwoleniem, posiadają wiedzę w zakresie biologii danego gatunku IGO i zapobiegania ucieczce lub rozprzestrzenianiu się IGO, wraz ze wskazaniem kwalifikacji posiadanych przez wnioskodawcę i tę osobę;
- 6) procedurę przemieszczenia IGO do i z obiektu izolowanego;
- 7) ocenę i opis ryzyka ucieczki IGO z obiektu izolowanego i rozprzestrzenienia się tego IGO oraz usunięcia IGO z obiektu izolowanego;
- 8) opis systemu ciągłego nadzoru i plan awaryjny na wypadek ucieczki lub rozprzestrzenienia się IGO, w tym plan eliminacji tego IGO ze środowiska;
- 9) oświadczenie wnioskodawcy, że ten wnioskodawca będący osobą fizyczną, a w przypadku wnioskodawcy będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej – urzędujący członek jego organu zarządzającego lub nadzorczego, wspólnik spółki w spółce jawnej lub partnerskiej albo komplementariusz w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej lub prokurent nie był:
 - a) prawomocnie ukarany, w okresie roku przed dniem złożenia wniosku, za wykroczenia, o których mowa w art. 127 pkt 3 i 5 i art. 131 pkt 1–5, 8, 13 i 14 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz w art. 35 ust. 1,
 - b) skazany prawomocnym wyrokiem sądu, w okresie 5 lat przed dniem złożenia wniosku, za przestępstwa, o których mowa w art. 181 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, z późn. zm.⁴⁾), art. 35 ust. 1–2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 572 i 2375), art. 127a, art. 128 pkt 1 i 2 i art. 128a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz w art. 34 ust. 1 i 2;
- 10) dokumenty potwierdzające, że zwierzę domowe było przetrzymywane przed umieszczeniem gatunku, do którego to zwierzę należy, w wykazie IGO

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1726, 1855, 2339 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289, 818, 852 i 1234.

stwarzających zagrożenie dla Unii albo na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, albo oświadczenie w tym zakresie – w przypadku, o którym mowa w art. 11 ust. 1;

- 11) dokumenty potwierdzające, że zapas IGO był przetrzymywany przed umieszczeniem gatunku, do którego należą zwierzę lub roślina objęte tym zapasem IGO, w wykazie IGO stwarzających zagrożenie dla Unii albo na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, albo oświadczenie w tym zakresie – w przypadku, o którym mowa w art. 12.

11. Oświadczenia, o których mowa w ust. 10 pkt 5 i 9–11, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

12. W przypadku gdy zezwolenie, o którym mowa w art. 8 i art. 9 rozporządzenia nr 1143/2014, lub zezwolenie, o którym mowa w ust. 2 i 3, dotyczą przywozu IGO objętego tymi zezwoleniami na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z państwa trzeciego lub wywozu IGO objętego tymi zezwoleniami z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na terytorium państwa trzeciego, wnioski o wydanie zezwolenia, poza elementami określonymi w ust. 9, zawiera także:

- 1) imię i nazwisko oraz adres albo nazwę i siedzibę nadawcy lub eksportera tego IGO oraz odbiorcy lub importera tego IGO;
- 2) numer telefonu lub adres poczty elektronicznej nadawcy lub eksportera tego IGO oraz odbiorcy lub importera tego IGO, jeżeli ten nadawca, eksporter, odbiorca lub importer taki adres posiada;
- 3) kody Nomenklatury Scalonej określone w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej.

13. Podmiot, któremu wydano zezwolenie, o którym mowa w art. 8 i art. 9 rozporządzenia nr 1143/2014, lub zezwolenie, o którym mowa w ust. 2 i 3, składa organowi, które je wydał, informację o wykorzystaniu zezwolenia.

14. Zezwolenie, o którym mowa w art. 8 i art. 9 rozporządzenia nr 1143/2014, oraz zezwolenie, o którym mowa w ust. 2 i 3, zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres albo nazwę i siedzibę wnioskodawcy;
- 2) nazwę naukową IGO, którego będą dotyczyły czynności objęte zezwoleniem, oraz nazwę polską, jeżeli nazwa polska istnieje;
- 3) liczbę lub ilość okazów IGO, którego będą dotyczyły czynności objęte zezwoleniem;
- 4) nazwę i cel wykonania czynności objętych zezwoleniem;
- 5) sposób, miejsce, czas i warunki wykonania czynności objętych zezwoleniem, w tym warunki niezbędne do zmniejszenia ryzyka ucieczki lub rozprzestrzenienia się IGO objętego zezwoleniem;
- 6) sposób usunięcia IGO objętego zezwoleniem z obiektu izolowanego oraz unieszkodliwienia, zniszczenia lub humanitarnego uśmiercenia tego IGO;
- 7) określenie planu awaryjnego na wypadek ucieczki lub rozprzestrzenienia się IGO objętego zezwoleniem, w tym planu eliminacji tego IGO ze środowiska;
- 8) określenie terminu złożenia informacji o wykorzystaniu zezwolenia;
- 9) kody Nomenklatury Scalonej określone w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej – w przypadku zezwolenia dotyczącego przywozu IGO na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium państwa trzeciego lub wywozu IGO z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na terytorium państwa trzeciego.

15. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska i regionalny dyrektor ochrony środowiska potwierdzają wydanie zezwolenia, o którym mowa w art. 8 i art. 9 rozporządzenia nr 1143/2014, wydając zaświadczenie w formacie określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 8 ust. 6 rozporządzenia nr 1143/2014.

16. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 2 i 3, towarzyszy IGO objętemu tym zezwoleniem podczas przetrzymywania, transportu lub przywozu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

17. Przepisów ust. 10 pkt 2–6 i 8, ust. 12 i ust. 14 pkt 9 nie stosuje się w przypadkach, o których mowa w art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1, 2 i 4.

18. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska i regionalny dyrektor ochrony środowiska odmawiają wydania zezwolenia, o którym mowa w art. 8

i art. 9 rozporządzenia nr 1143/2014, oraz zezwolenia, o którym mowa w ust. 2 i 3, jeżeli:

- 1) wnioskodawca będący osobą fizyczną, a w przypadku wnioskodawcy będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej – urzędujący członek jego organu zarządzającego lub nadzorczego, wspólnik spółki w spółce jawnej lub partnerskiej albo komplementariusz w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej lub prokurent był:
 - a) prawomocnie ukarany za wykroczenia, o których mowa w art. 127 pkt 3 lub 5 lub art. 131 pkt 1–5, 8, 13 lub 14 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody lub w art. 35 ust. 1, w okresie roku od dnia prawomocnego ukarania za te wykroczenia,
 - b) skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwa, o których mowa w art. 181 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, art. 35 ust. 1–2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, art. 127a, art. 128 pkt 1 lub 2 lub art. 128a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody lub w art. 34 ust. 1 lub 2, w okresie 5 lat od dnia uprawomocnienia się tego wyroku;
- 2) nie są spełnione warunki określone w:
 - a) art. 8 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 1143/2014 – w przypadku zezwolenia, o którym mowa w art. 8 i art. 9 rozporządzenia nr 1143/2014,
 - b) ust. 7 – w przypadku zezwolenia, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, pkt 2 lit. b i c oraz ust. 3 pkt 2 i 3,
 - c) ust. 8 – w przypadku zezwolenia, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a oraz ust. 3 pkt 1;
- 3) czynność objęta wnioskiem o wydanie zezwolenia stwarza zagrożenie dla rodzimych gatunków lub siedlisk przyrodniczych;
- 4) chów lub hodowla organizmów wodnych, do których ma zastosowanie rozporządzenie Rady (WE) nr 708/2007 z dnia 11 czerwca 2007 r. w sprawie wykorzystania w akwakulturze gatunków obcych i niewystępujących miejscowo (Dz. Urz. UE L 168 z 28.06.2007, str. 1, z późn. zm.⁵⁾), nie spełnia warunków w zakresie wprowadzania gatunku obcego do zamkniętego zakładu akwakultury

⁵⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 149 z 07.06.2008, str. 36 oraz Dz. Urz. UE L 88 z 04.04.2011, str. 1

określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3f ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym;

- 5) Komisja Europejska odrzuciła wniosek o udzielenie upoważnienia, o którym mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, w odniesieniu do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii.

Art. 9. 1. Organ, który wydał zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, lub na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2, zawiesza albo cofa, w drodze decyzji, to zezwolenie w przypadku, gdy wystąpiło nieprzewidziane zdarzenie o niepożądanym oddziaływaniu na różnorodność biologiczną lub powiązane usługi ekosystemowe. Zawieszenie albo cofnięcie zezwolenia musi być uzasadnione naukowo, a w przypadku gdy dowody naukowe są niewystarczające – opierać się na zasadzie przeczności.

2. Decyzję o zawieszeniu zezwolenia wydaje się na czas określony, nie dłuższy niż 5 lat.

3. W przypadku ustania niepożądanego oddziaływania w wyniku zdarzenia, o którym mowa w ust. 1, właściwy organ cofa decyzję o zawieszeniu zezwolenia.

4. Właściwy organ cofa zezwolenie, jeżeli upłynął okres, na który wydano decyzję, o której mowa w ust. 2, a niepożądane oddziaływanie w wyniku zdarzenia, o którym mowa w ust. 1, nie ustało.

5. W decyzji o zawieszeniu zezwolenia i w decyzji o cofnięciu zezwolenia określa się termin jej wykonania oraz sposób postępowania z IGO, którego dotyczy to zezwolenie.

Art. 10. 1. Regionalny dyrektor ochrony środowiska przeprowadza kontrolę spełniania warunków określonych w wydanych przez ten organ zezwoleniach na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2.

2. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, właściwy ze względu na miejsce, w którym znajduje się IGO, przeprowadza na wniosek Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska kontrolę spełniania warunków określonych w wydanych przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska zezwoleniach na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, lub na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2.

3. Czynności kontrolne są wykonywane przez osoby posiadające upoważnienie do przeprowadzenia kontroli wydane przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

4. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera wskazanie osoby upoważnionej do wykonywania czynności kontrolnych, miejsca i zakresu kontroli oraz podstawy prawnej do jej przeprowadzenia.

5. Osoba upoważniona do przeprowadzenia kontroli przed przystąpieniem do wykonywania czynności kontrolnych okazuje upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, podmiotowi kontrolowanemu albo upoważnionej przez ten podmiot osobie.

6. W ramach czynności kontrolnych osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli mają prawo do:

- 1) wstępu na teren będący we władaniu podmiotu kontrolowanego w godzinach od 6.00 do 22.00;
- 2) żądania pisemnych lub ustnych informacji związanych z przedmiotem kontroli;
- 3) wglądu do dokumentów związanych z przedmiotem kontroli oraz sporządzania z nich odpisów, wyciągów lub ich kopii;
- 4) sporządzania szkiców, filmowania, fotografowania oraz dokonywania nagrań dźwiękowych w zakresie związanym z przedmiotem kontroli.

7. Podmiot kontrolowany:

- 1) umożliwia wstęp osobom upoważnionym do przeprowadzenia kontroli na teren będący we władaniu podmiotu kontrolowanego;
- 2) udziela osobom upoważnionym do przeprowadzenia kontroli, na ich żądanie, pisemnych lub ustnych informacji związanych z przedmiotem kontroli;
- 3) udostępnia osobom upoważnionym do przeprowadzenia kontroli, na ich żądanie, dokumenty związane z przedmiotem kontroli oraz umożliwia sporządzenie odpisów, wyciągów z tych dokumentów lub ich kopii;
- 4) umożliwia osobom upoważnionym do przeprowadzenia kontroli, na ich żądanie, sporządzenia szkiców, filmowania, fotografowania oraz dokonywania nagrań dźwiękowych w zakresie związanym z przedmiotem kontroli.

8. Czynności kontrolne są wykonywane w obecności podmiotu kontrolowanego lub osoby upoważnionej przez ten podmiot.

9. W przypadku nieobecności podmiotu kontrolowanego lub osoby upoważnionej przez ten podmiot, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie zaistnienia

nieodwracalnych skutków dla ochrony rodzimych gatunków lub siedlisk przyrodniczych, dla zdrowia ludzi lub dla gospodarki, czynności kontrolne mogą być wykonywane w obecności pracownika podmiotu kontrolowanego lub osoby zatrudnionej przez ten podmiot w ramach innego stosunku prawnego, lub w obecności przywołanego świadka będącego funkcjonariuszem publicznym.

10. Z przeprowadzonej kontroli osoba wykonująca czynności kontrolne sporządza protokół kontroli.

11. Protokół kontroli podpisuje osoba wykonująca czynności kontrolne oraz podmiot kontrolowany albo osoba upoważniona przez ten podmiot, albo, w przypadku, o którym mowa w ust. 9, pracownik podmiotu kontrolowanego lub osoba zatrudniona przez ten podmiot w ramach innego stosunku prawnego, lub świadek będący funkcjonariuszem publicznym.

12. W przypadku odmowy podpisania protokołu kontroli przez podmiot kontrolowany albo osobę upoważnioną przez ten podmiot albo, w przypadku, o którym mowa w ust. 9, pracownika podmiotu kontrolowanego lub osobę zatrudnioną przez ten podmiot w ramach innego stosunku prawnego, lub świadka będącego funkcjonariuszem publicznym, protokół kontroli podpisuje osoba wykonująca czynności kontrolne i dokonuje w nim adnotacji o odmowie podpisania protokołu.

13. Regionalny dyrektor ochrony środowiska przekazuje protokół kontroli wraz z zaleceniami pokontrolnymi podmiotowi kontrolowanemu, a w przypadku, o którym mowa w ust. 2, także Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, w terminie 14 dni od dnia zakończenia kontroli.

14. Podmiotowi kontrolowanemu przysługuje prawo do wniesienia, na piśmie, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz zaleceń pokontrolnych do organu, który wydał zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, albo zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2, w terminie 14 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli i zaleceń pokontrolnych.

15. Organ, który wydał zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, albo zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2, w terminie 14 dni od dnia otrzymania

umotywowanych zastrzeżeń uwzględnia je w całości albo w części albo odmawia ich uwzględnienia.

16. W przypadku gdy kontrola wykazała, że podmiot kontrolowany działa wbrew warunkom określonym w zezwoleniu na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, albo zezwoleniu na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2, regionalny dyrektor ochrony środowiska wzywa ten podmiot, na piśmie, do usunięcia stwierdzonych uchybień w terminie określonym w wezwaniu.

17. Organ, który wydał zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, albo zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2, cofa, w drodze decyzji, to zezwolenie, jeżeli podmiot kontrolowany nie usunął uchybień w terminie określonym w wezwaniu, o którym mowa w ust. 16.

18. W decyzji o cofnięciu zezwolenia określa się termin wykonania tej decyzji oraz sposób postępowania z IGO, który jest objęty tym zezwoleniem.

Art. 11. 1. W przypadku gdy zwierzę domowe było przetrzymywane w celach niekomercyjnych przed umieszczeniem gatunku, do którego to zwierzę należy, w wykazie IGO stwarzających zagrożenie dla Unii albo na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, posiadacz tego zwierzęcia:

- 1) zatrzymuje to zwierzę do jego naturalnej śmierci, pod warunkiem że posiada zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b oraz d rozporządzenia nr 1143/2014, albo zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 i 3, albo
- 2) przekazuje to zwierzę:
 - a) podmiotowi, który posiada zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b oraz d rozporządzenia nr 1143/2014,
 - b) podmiotowi, który posiada zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 i 3,
 - c) do Centralnego Azylu dla Zwierząt albo
 - d) do azylu dla zwierząt, albo
- 3) poddaje to zwierzę uśmierceniu.

2. Posiadacz zwierzęcia domowego, o którym mowa w ust. 1, składa wniosek o wydanie zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b

oraz d rozporządzenia nr 1143/2014, albo zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 i 3, albo podejmuje działanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 albo 3, w terminie 6 miesięcy od dnia umieszczenia gatunku, do którego to zwierzę należy, w wykazie IGO stwarzających zagrożenie dla Unii albo na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski.

3. Posiadacz zwierzęcia domowego, o którym mowa w ust. 1, podejmuje działanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 albo 3, w terminie 90 dni od dnia, w którym decyzja o odmowie wydania zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b oraz d rozporządzenia nr 1143/2014, albo zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 i 3, stała się ostateczna.

4. Uśmiercenia dokonuje się z wykorzystaniem metod niepowodujących u zwierzęcia domowego, o którym mowa w ust. 1, możliwego do uniknięcia bólu, dystresu lub cierpienia.

5. Uśmiercenia dokonuje lekarz weterynarii, który uzyskał prawo wykonywania zawodu lekarza weterynarii zgodnie z ustawą z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 154), na wniosek posiadacza zwierzęcia domowego, o którym mowa w ust. 1.

6. Posiadacz zwierzęcia domowego, o którym mowa w ust. 1, informuje regionalnego dyrektora ochrony środowiska właściwego ze względu na miejsce zamieszkania o dokonaniu uśmiercenia tego zwierzęcia zgodnie z ust. 1 pkt 3 w terminie 7 dni od dnia dokonania tej czynności.

Art. 12. 1. Posiadacz IGO, który nabył zapas IGO przed umieszczeniem gatunku, do którego należy ten zapas IGO, na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, ma prawo, w terminie 2 lat od dnia umieszczenia gatunku, do którego należy ten zapas IGO, na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, przetrzymywać lub przemieszczać ten IGO w celu:

- 1) sprzedaży lub przekazania podmiotom:
 - a) prowadzącym badania naukowe,
 - b) prowadzącym ochronę ex situ,
 - c) wykorzystującym IGO do celów medycznych– pod warunkiem że podmioty te posiadają zezwolenie, o którym mowa w art. 8 ust. 2 pkt 2 lit. a lub art. 8 ust. 3 pkt 1;
- 2) uśmiercenia zwierzęcia lub unieszkodliwienia rośliny.

2. Posiadacz zapasu IGO, o którym mowa w ust. 1, w terminie roku od dnia umieszczenia gatunku, do którego należy ten zapas IGO, na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, ma prawo przetrzymywać lub przemieszczać IGO w celu sprzedaży lub przekazania podmiotom, które będą przetrzymywać IGO w celach niekomercyjnych, pod warunkiem że podmioty te posiadają zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 i 3.

3. Posiadacz zapasu IGO, o którym mowa w ust. 1, od dnia umieszczenia gatunku, do którego należy ten zapas IGO, na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski do czasu sprzedaży lub przekazania albo uśmiercenia zwierzęcia lub unieszkodliwienia rośliny zapewnia przetrzymywanie i przemieszczanie zapasu IGO w obiekcie izolowanym oraz podejmuje niezbędne środki w celu uniemożliwienia rozmnażania, rozprzestrzeniania się lub ucieczki IGO.

4. Dokonanie sprzedaży lub przekazania IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii, stanowiącego zapas IGO, o którym mowa w art. 32 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 1143/2014, jest możliwe wyłącznie na rzecz podmiotów, które uzyskały zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b oraz d rozporządzenia nr 1143/2014.

5. Posiadacz zapasu IGO, który nie sprzedał lub nie przekazał IGO stanowiącego ten zapas IGO w terminie określonym w art. 32 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014 albo w ust. 1, jest obowiązany poddać zwierzę uśmierceniu, zgodnie z zasadami określonymi w art. 11 ust. 4 i 5, lub roślinę – unieszkodliwieniu w warunkach uniemożliwiających rozprzestrzenienie się tego zwierzęcia lub tej rośliny. Informację o uśmierceniu zwierzęcia lub unieszkodliwieniu rośliny posiadacz zapasu IGO przekazuje regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska właściwemu ze względu na dokonanie tych czynności, w terminie 7 dni od dnia ich dokonania.

Art. 13. Regionalny dyrektor ochrony środowiska na stronie podmiotowej regionalnej dyrekcji ochrony środowiska zamieszcza informacje o ryzyku, jakie stanowi przetrzymywanie zwierzęcia domowego należącego do IGO umieszczonego w wykazie IGO stwarzających zagrożenie dla Unii albo na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, oraz o środkach, jakie powinny zostać podjęte w celu zminimalizowania ryzyka rozmnażania się i ucieczki takiego zwierzęcia.

Art. 14. 1. Posiadacz zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, przetrzymywanego na podstawie zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, albo zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2, w celu identyfikacji tego zwierzęcia oznakowuje je lub dokumentuje jego indywidualne cechy w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie ust. 14.

2. Zwierzę należące do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski poddaje się oznakowaniu:

- 1) przez wszczepienie mikroczipa – w przypadku zwierzęcia kręgowego, które osiągnęło minimalne wymiary lub wiek pozwalające na bezpieczne wszczepienie mikroczipa;
- 2) przez umieszczenie zwierzęcia w obiekcie lub pojemniku uniemożliwiającym ucieczkę – w przypadku zwierzęcia innego niż kręgowce, zwierzęcia kręgowego, które nie osiągnęło minimalnych wymiarów lub wieku pozwalających na bezpieczne wszczepienie mikroczipa, oraz zwierzęcia kręgowego należącego do zapasu IGO.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii ani do zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, które jest już oznakowane przez wszczepienie mikroczipa spełniającego wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 14, w przypadku gdy posiadacz tego zwierzęcia posiada dokument potwierdzający wszczepienie tego mikroczipa, w którym jest umieszczony numer wszczepionego mikroczipa.

4. Indywidualne cechy zwierzęcia innego niż kręgowce oraz zwierzęcia kręgowego, należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, które nie osiągnęło minimalnych wymiarów lub wieku pozwalających na bezpieczne wszczepienie mikroczipa, dokumentuje się przez wykonanie dokumentacji fotograficznej, w przypadku gdy liczba przetrzymywanych zwierząt jest nie większa niż liczba określona w przepisach wydanych na podstawie ust. 14.

5. Oznakowania lub udokumentowania indywidualnych cech zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo do IGO stwarzającego

zagrożenie dla Polski dokonuje posiadacz tego zwierzęcia niezwłocznie po wejściu w jego posiadanie.

6. Wszczepienia mikroczipa dokonuje lekarz weterynarii, który uzyskał prawo wykonywania zawodu lekarza weterynarii zgodnie z ustawą z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych.

7. Lekarz weterynarii po wszczepieniu mikroczipa wydaje posiadaczowi zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski zaświadczenie o wszczepieniu mikroczipa zawierające:

- 1) nazwę naukową gatunku oraz nazwę polską, jeżeli nazwa polska istnieje;
- 2) numer wszczepionego mikroczipa;
- 3) określenie miejsca, w którym zwierzęciu został wszczepiony mikroczip;
- 4) datę wszczepienia mikroczipa.

8. Posiadacz zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski do końca życia tego zwierzęcia przechowuje:

- 1) zaświadczenie, o którym mowa w ust. 7, w przypadku gdy to zwierzę zostało oznakowane zgodnie z przepisem ust. 2 pkt 1;
- 2) dokument potwierdzający wszczepienie mikroczipa, zawierający numer wszczepionego mikroczipa, w przypadku, o którym mowa w ust. 3;
- 3) dokumentację indywidualnych cech tego zwierzęcia.

9. Koszty związane z oznakowaniem zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski lub ze sporządzeniem dokumentacji indywidualnych cech takiego zwierzęcia ponosi posiadacz tego zwierzęcia.

10. Posiadacz zwierzęcia kręgowego należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski przekazuje organowi, który wydał zezwolenie:

- 1) kopię zaświadczenia, o którym mowa w ust. 7 – w terminie 14 dni od dnia wszczepienia temu zwierzęciu mikroczipa albo
- 2) kopię dokumentu, o którym mowa w ust. 3 – w terminie 14 dni od dnia wejścia w posiadanie tego zwierzęcia.

11. Lekarz weterynarii, w przypadku gdy wymaga tego dobrostan zwierzęcia kręgowego należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski lub stan zdrowia, lub kondycja tego zwierzęcia, podejmuje decyzję o:

- 1) wszczępieniu mikroczipa w miejscu innym niż określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 14 albo
- 2) niewszczępieniu mikroczipa i określeniu terminu, w którym wszczępienie mikroczipa będzie możliwe, albo warunków, po spełnieniu których wszczępienie mikroczipa będzie możliwe.

12. W przypadku, o którym mowa w ust. 11 pkt 2, lekarz weterynarii wydaje zaświadczenie, w którym określa termin wszczępienia mikroczipa albo warunki, po spełnieniu których wszczępienie mikroczipa będzie możliwe.

13. Do czasu upływu terminu wszczępienia mikroczipa lub spełnienia warunków, o których mowa w ust. 11 pkt 2, posiadacz zwierzęcia kręgowego należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski zapewnia identyfikację tego zwierzęcia przez:

- 1) umieszczenie zwierzęcia w obiekcie lub pojemniku uniemożliwiającym ucieczkę;
- 2) wykonanie dokumentacji fotograficznej jego indywidualnych cech, w przypadku gdy liczba przetrzymywanych zwierząt jest nie większa niż liczba określona w przepisach wydanych na podstawie ust. 14.

14. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wymagania dotyczące mikroczipa i sposobu wszczępienia mikroczipa zwierzęciu kręgowemu należącemu do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, w tym minimalne wymiary lub wiek zwierzęcia oraz miejsce wszczępienia mikroczipa,
- 2) wymagania dotyczące obiektu lub pojemnika, w którym umieszcza się zwierzę należące do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski,
- 3) wymagania dotyczące wykonania dokumentacji fotograficznej indywidualnych cech zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, w tym maksymalną liczbę zwierząt, dla których taką dokumentację się sporządza

– kierując się potrzebą zapewnienia identyfikacji tych zwierząt i ujednolicenia sposobów ich oznakowania oraz mając na uwadze potrzebę uniknięcia przez znakowane zwierzęta niepotrzebnego bólu, dystresu lub cierpienia.

Rozdział 4

Postępowanie w przypadku stwierdzenia obecności IGO w środowisku

Art. 15. 1. Kto stwierdzi obecność w środowisku:

- 1) IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii,
 - 2) IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski
- niezwłocznie zgłasza ten fakt wójtowi, burmistrzowi albo prezydentowi miasta, właściwemu ze względu na miejsce stwierdzenia obecności tego IGO w środowisku.

2. Zgłoszenie zawiera:

- 1) imię i nazwisko albo nazwę oraz adres lub siedzibę, lub adres poczty elektronicznej, lub numer telefonu zgłaszającego;
- 2) nazwę IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski;
- 3) liczbę okazów IGO lub określenie zajmowanej przez nie powierzchni, o ile jest to możliwe do ustalenia;
- 4) miejsce i datę stwierdzenia obecności w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski;
- 5) fotografię potwierdzającą obecność w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, w przypadku gdy została wykonana.

3. Zgłoszenia dokonuje się na piśmie utrwalonym w postaci papierowej albo elektronicznej, w szczególności na elektroniczną skrzynkę podawczą lub za pomocą poczty elektronicznej.

4. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje weryfikacji formalnej zgłoszenia.

5. W przypadku gdy zgłoszenie zawiera braki formalne, wójt, burmistrz albo prezydent miasta wzywa zgłaszającego do ich uzupełnienia w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania.

6. Zgłoszenie pozostawia się bez rozpoznania, w przypadku gdy to zgłoszenie:

- 1) nie zostanie uzupełnione w terminie określonym w wezwaniu, o którym mowa w ust. 5;
- 2) dotyczy stwierdzenia obecności w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski tego samego gatunku i w tym miejscu, co już wpisane do Rejestru IGO.

7. W przypadku gdy istnieje prawdopodobieństwo, że zgłoszenie zawierające braki formalne dotyczy IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, podlegającego szybkiej eliminacji, wójt, burmistrz albo prezydent miasta postępuje z tym zgłoszeniem w sposób określony w przepisach art. 16.

8. Jeżeli stwierdzenia obecności w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski dokona regionalny dyrektor ochrony środowiska, dyrektor parku narodowego, dyrektor urzędu morskiego albo Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego na obszarze właściwości każdego z tych organów, nie stosuje się przepisów ust. 1–7.

9. Jeżeli stwierdzenia obecności w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski dokona regionalny dyrektor ochrony środowiska, dyrektor parku narodowego, dyrektor urzędu morskiego albo Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego poza obszarem właściwości każdego z tych organów, to w przypadku:

- 1) IGO podlegającego szybkiej eliminacji – informacje w tym zakresie przekazuje się podmiotowi właściwemu do podjęcia działań zaradczych; przepisów ust. 1–7 nie stosuje się;
- 2) IGO rozprzestrzenionego na szeroką skalę – stosuje się przepisy ust. 1–7.

Art. 16. 1. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta przekazuje zgłoszenie, o którym mowa w art. 15 ust. 1, w postaci elektronicznej, w formacie danych oraz zgodnie ze wzorem udostępnionym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska:

- 1) właściwemu dyrektorowi parku narodowego – gdy stwierdzenia obecności w środowisku IGO objętego tym zgłoszeniem dokonano na obszarze parku narodowego;

- 2) właściwemu dyrektorowi urzędu morskiego – gdy stwierdzenia obecności w środowisku IGO objętego tym zgłoszeniem dokonano na obszarze pasa technicznego poza obszarem parku narodowego;
- 3) Głównemu Inspektorowi Rybołówstwa Morskiego – gdy stwierdzenia obecności w środowisku IGO objętego tym zgłoszeniem dokonano na obszarze morskim poza obszarem parku narodowego;
- 4) właściwemu regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska – gdy stwierdzenia obecności w środowisku IGO objętego tym zgłoszeniem dokonano na obszarach innych niż wskazane w pkt 1–3.

2. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta przekazuje zgłoszenie:

- 1) niezwłocznie po jego otrzymaniu – w przypadku gdy dotyczy ono IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, podlegającego szybkiej eliminacji;
- 2) w terminie 7 dni od końca kwartału, w którym je otrzymał – w przypadku gdy dotyczy ono IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionego na szeroką skalę.

3. Dyrektor urzędu morskiego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zgłoszenia, występuje do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o dokonanie identyfikacji IGO objętego tym zgłoszeniem, w przypadku gdy identyfikacja tego IGO jest niemożliwa na podstawie informacji zawartych w tym zgłoszeniu.

4. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska niezwłocznie po otrzymaniu wystąpienia, o którym mowa w ust. 3, dokonuje identyfikacji IGO objętego tym wystąpieniem i informuje dyrektora urzędu morskiego o wynikach tej identyfikacji.

5. Jeżeli zgłoszenie dotyczy IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, podlegającego szybkiej eliminacji, podmiot, który dokonał tego zgłoszenia, udziela niezwłocznie, na żądanie regionalnego dyrektora ochrony środowiska, dyrektora parku narodowego, dyrektora urzędu morskiego albo Głównego Inspektora Rybołówstwa Morskiego, dodatkowych informacji dotyczących IGO objętego tym zgłoszeniem.

6. Regionalny dyrektor ochrony środowiska informuje właściwego wójta, burmistrza, albo prezydenta miasta o wprowadzeniu do Rejestru IGO informacji o stwierdzeniu obecności w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii albo IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionego na szeroką skalę,

z wyłączeniem przypadku gdy stwierdzenie obecności w środowisku takiego IGO dotyczy IGO, wobec którego organem właściwym do przeprowadzenia działań zaradczych jest regionalny dyrektor ochrony środowiska, dyrektor parku narodowego, Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego albo dyrektor urzędu morskiego.

7. Po otrzymaniu informacji, o której mowa w ust. 6, wójt, burmistrz albo prezydent miasta ustala podmiot władający odpowiedzialny za przeprowadzenie działań zaradczych i informuje ten podmiot władający o stwierdzeniu obecności w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionego na szeroką skalę, oraz o konieczności przeprowadzenia działań zaradczych wobec tego IGO zgodnie z art. 21 ust. 2.

8. Zadania, o których mowa w ust. 1, 2 i 7, są zadaniami własnymi gminy.

Art. 17. 1. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, dyrektor parku narodowego, Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego albo dyrektor urzędu morskiego właściwy do przeprowadzenia działań zaradczych w przypadku stwierdzenia nieobecności w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski w miejscu wskazanym w Rejestrze IGO jako miejsce, w którym stwierdzono obecność w środowisku tego IGO, zamieszcza informację w tym zakresie w Rejestrze IGO.

2. Jeżeli podmiot odpowiedzialny za przeprowadzenie działań zaradczych inny niż wymieniony w ust. 1 stwierdzi nieobecność w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski w miejscu wskazanym w Rejestrze IGO jako miejsce, w którym stwierdzono obecność w środowisku tego IGO, informuje o tym właściwego miejscowo regionalnego dyrektora ochrony środowiska, który niezwłocznie zamieszcza informację w tym zakresie w Rejestrze IGO.

Rozdział 5

Działania zaradcze przeprowadzane w stosunku do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski

Art. 18. 1. Działania zaradcze przeprowadza się w stosunku do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski:

- 1) podlegającego szybkiej eliminacji;
- 2) rozprzestrzenionego na szeroką skalę.

2. Działania zaradcze przeprowadza się w sposób odpowiedni i w zakresie odpowiednim do charakteru, zasięgu i rozmiaru negatywnego oddziaływania IGO, o którym mowa w ust. 1, na gatunki niedocelowe lub siedliska przyrodnicze, usługi ekosystemowe, zdrowie ludzi lub gospodarkę, a w przypadku gdy gatunkami docelowymi są zwierzęta – w sposób niepowodujący u tych zwierząt możliwego do uniknięcia bólu, dystresu lub cierpienia.

3. Podmioty przeprowadzające działania zaradcze monitorują skuteczność tych działań zaradczych i ich oddziaływanie na gatunki niedocelowe.

Art. 19. 1. Organ właściwy do przeprowadzenia działań zaradczych na nieruchomości, którą nie włada, określa, w drodze decyzji, termin udostępnienia nieruchomości przez podmiot władający oraz zakres i sposób przeprowadzenia działań zaradczych wobec IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

2. Podmiot władający udostępnia nieruchomość oraz umożliwia przeprowadzenie działań zaradczych w terminie, zakresie i w sposób, które są określone w decyzji.

3. Organowi właściwemu do przeprowadzenia działań zaradczych na nieruchomości, którą nie włada, przysługuje prawo wstępu na tę nieruchomość w celu przeprowadzenia działań zaradczych, jeżeli:

- 1) nie można ustalić podmiotu władającego tą nieruchomością albo
- 2) działania zaradcze wymagają natychmiastowego przeprowadzenia ze względu na możliwość zaistnienia nieodwracalnych skutków dla ochrony rodzimych gatunków lub siedlisk przyrodniczych, dla zdrowia ludzi lub dla gospodarki.

4. Do przeprowadzenia działań zaradczych w przypadku, o którym mowa w ust. 3, nie stosuje się przepisów ust. 1 i 2.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, podmiot władający udostępnia nieruchomość, na której stwierdzono obecność w środowisku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, organowi właściwemu do przeprowadzenia działań zaradczych na jego żądanie oraz umożliwia przeprowadzenie działań zaradczych wobec stwierdzonego IGO.

6. W przypadku niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 2 i 5, stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479, z późn. zm.⁶⁾).

Art. 20. 1. Działania zaradcze w stosunku do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, podlegającego szybkiej eliminacji, przeprowadza:

- 1) dyrektor parku narodowego – na obszarze tego parku narodowego;
- 2) Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego – na obszarach morskich poza obszarem parku narodowego;
- 3) właściwy dyrektor urzędu morskiego – na obszarze pasa technicznego poza obszarem parku narodowego;
- 4) właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska – na obszarach innych niż wymienione w pkt 1–3.

2. Szybka eliminacja w stosunku do:

- 1) IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii – polega na zastosowaniu środków eliminacji niezwłocznie po stwierdzeniu obecności w środowisku tego IGO, nie później jednak niż w terminie 3 miesięcy od dnia przekazania powiadomienia, o którym mowa w art. 16 ust. 2 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 2) IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski – polega na zastosowaniu środków eliminacji zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia nr 1143/2014 niezwłocznie po wprowadzeniu do Rejestru IGO informacji o stwierdzeniu obecności w środowisku tego IGO, nie później jednak niż w terminie 3 miesięcy od dnia wprowadzenia do Rejestru IGO tej informacji.

3. Organy, o których mowa w ust. 1, mogą wystąpić do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z wnioskiem o wyrażenie zgody na odstąpienie od przeprowadzenia szybkiej eliminacji IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, w terminie 30 dni od dnia wprowadzenia do Rejestru IGO informacji o stwierdzeniu obecności w środowisku tych IGO, w przypadku spełnienia co najmniej jednego z warunków określonych w art. 18 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1301, 1692, 1967, 2127, 2180, 2600, 2640 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 556, 614, 852, 1059, 1130 i 1193.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera informacje potwierdzające spełnienie co najmniej jednego z warunków, o których mowa w art. 18 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014.

5. Do czasu rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w ust. 3, organy, o których mowa w ust. 1, przeprowadzają kontrolę populacji lub stosują środki izolacji wobec IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, w celu uniknięcia dalszego rozprzestrzeniania się tego IGO.

6. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska:

- 1) wyraża, w drodze decyzji, zgodę na odstąpienie od przeprowadzenia szybkiej eliminacji w stosunku do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, jeżeli jest spełniony co najmniej jeden z warunków, o których mowa w art. 18 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014;
- 2) niezwłocznie informuje Komisję Europejską o wyrażeniu zgody na odstąpienie od przeprowadzenia szybkiej eliminacji w stosunku do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski.

7. Organy, o których mowa w ust. 1, po otrzymaniu zgody na odstąpienie od przeprowadzenia szybkiej eliminacji przeprowadzają kontrolę populacji lub stosują środki izolacji w stosunku do IGO objętego zgodą, o której mowa w ust. 6 pkt 1.

8. W przypadku gdy Komisja Europejska wyrazi sprzeciw wobec zgody na odstąpienie od przeprowadzenia szybkiej eliminacji w stosunku do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii zgodnie z art. 18 ust. 5 rozporządzenia nr 1143/2014, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska niezwłocznie:

- 1) cofa, w drodze decyzji, tę zgodę;
- 2) informuje organ, który złożył wniosek, o którym mowa w ust. 3, o tym sprzeciwie i konieczności niezwłocznego zastosowania środków eliminacji.

Art. 21. 1. Działania zaradcze w stosunku do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionego na szeroką skalę, przeprowadza po wprowadzeniu do Rejestru IGO informacji o stwierdzeniu obecności w środowisku tego IGO:

- 1) na obszarze tego parku narodowego – dyrektor parku narodowego;
- 2) na obszarze rezerwatu przyrody, z wyłączeniem lasów stanowiących rezerwat przyrody – właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska;
- 3) poza obszarami parku narodowego i rezerwatu przyrody:

- a) Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego – na obszarze morskim,
 - b) właściwy dyrektor urzędu morskiego – na obszarze pasa technicznego;
- 4) na obszarach innych niż wymienione w pkt 1–3 oraz ust. 2 – właściwy wójt, burmistrz albo prezydent miasta.

2. Działania zaradcze w stosunku do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionego na szeroką skalę, przeprowadza, po otrzymaniu od wójta, burmistrza albo prezydenta miasta informacji, o której mowa w art. 16 ust. 7:

- 1) w lasach stanowiących rezerwat przyrody – właściwy dyrektor regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe;
- 2) poza obszarami parku narodowego i rezerwatu przyrody:
 - a) zarządca nieruchomości – na nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa oraz na nieruchomości stanowiącej własność państwowej osoby prawnej,
 - b) podmiot władający będący osobą fizyczną albo inną niż państwowa osobą prawną, albo inną niż państwowa jednostką organizacyjną – na nieruchomości, którą włada.

3. Podmiot władający, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. b, niezwłocznie po otrzymaniu od wójta, burmistrza albo prezydenta miasta informacji, o której mowa w art. 16 ust. 7, może wystąpić do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta z wnioskiem o zwolnienie z obowiązku przeprowadzenia działań zaradczych, jeżeli nie ma możliwości przeprowadzenia tych działań we własnym zakresie, w szczególności ze względów finansowych.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres albo nazwę i siedzibę wnioskodawcy;
- 2) adres poczty elektronicznej lub numer telefonu wnioskodawcy, jeżeli je posiada;
- 3) nazwę IGO objętego wnioskiem;
- 4) liczbę okazów IGO objętego wnioskiem lub określenie zajmowanej przez nie powierzchni;
- 5) miejsce stwierdzenia obecności w środowisku IGO objętego wnioskiem;
- 6) uzasadnienie braku możliwości przeprowadzenia działań zaradczych we własnym zakresie;

7) oświadczenie, że IGO objęty wnioskiem nie został wprowadzony do środowiska przez wnioskodawcę.

5. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 4 pkt 7, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

6. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta, w drodze decyzji, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 3, przez podmiot władający, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. b:

- 1) wyraża zgodę na zwolnienie podmiotu władającego z przeprowadzenia działań zaradczych w stosunku do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionego na szeroką skalę, i przeprowadza te działania zaradcze za ten podmiot albo
- 2) może odmówić przeprowadzenia działań zaradczych w stosunku do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionego na szeroką skalę, za podmiot władający, jeżeli:
 - a) te działania zaradcze mają zostać przeprowadzone w stosunku do IGO, którego obecność w środowisku nie stwarza zagrożenia dla zdrowia ludzi, lub
 - b) eliminacja IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionego na szeroką skalę, nie wiąże się z kosztami wyższymi niż 25% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207), obowiązującego w dniu 1 stycznia roku, w którym podmiot władający otrzymał informację, o której mowa w art. 16 ust. 7, lub
 - c) działania zaradcze dotyczą rośliny należącej do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionego na szeroką skalę, a powierzchnia zajmowana przez tę roślinę wynosi nie więcej niż 50% powierzchni nieruchomości, na której stwierdzono obecność tej rośliny, lub

- d) podmiot ten nie wykazał, że nie ma możliwości przeprowadzenia tych działań zaradczych we własnym zakresie;
- 3) odmawia przeprowadzenia tych działań zaradczych za podmiot władający, jeżeli obecność na nieruchomości, którą włada ten podmiot, IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, rozprzestrzenionego na szeroką skalę, jest spowodowana wprowadzeniem tego IGO do środowiska przez podmiot władający będący wnioskodawcą.

7. Zadania, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i ust. 6 pkt 1, są zadaniami własnymi gminy.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 6 pkt 3, wójt, burmistrz albo prezydent miasta niezwłocznie powiadamia o wprowadzeniu IGO do środowiska przez podmiot władający, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. b, organy, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 1 i 2 lit. a–e.

9. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta może, na koszt podmiotu władającego, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. b, przeprowadzić działania zaradcze, w przypadku gdy podmiot władający nie wystąpił do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta z wnioskiem o zwolnienie z przeprowadzenia działań zaradczych ani nie przeprowadził działań zaradczych we własnym zakresie w terminie roku od dnia otrzymania od wójta, burmistrza albo prezydenta miasta informacji, o której mowa w art. 16 ust. 7. Do przeprowadzenia działań zaradczych na koszt podmiotu władającego, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. b, stosuje się przepisy art. 19 ust. 1, 2 i 6.

10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, wójt, burmistrz albo prezydent miasta po przeprowadzeniu działań zaradczych określa, w drodze decyzji, wysokość kosztów przeprowadzenia tych działań zaradczych oraz sposób i termin ich uiszczenia.

11. Roszczenia wobec podmiotu władającego, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. b, o zwrot kosztów przeprowadzenia działań zaradczych, o których mowa w ust. 9, przedawniają się z upływem 6 lat od dnia zakończenia tych działań zaradczych.

12. Do należności z tytułu obowiązku uiszczenia kosztów przeprowadzenia działań zaradczych stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. –

Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651, z późn. zm.⁷⁾), z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują wójtowi, burmistrzowi albo prezydentowi miasta, który przeprowadził działania zaradcze za podmiot władający, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. b.

13. Podmioty, o których mowa w ust. 2, zawiadamiają niezwłocznie wójta, burmistrza albo prezydenta miasta o przeprowadzeniu działań zaradczych we własnym zakresie. Zawiadomienie zawiera informacje, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 3.

14. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta składa regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska właściwemu ze względu na miejsce przeprowadzenia działań zaradczych raport o przeprowadzonych działaniach zaradczych na terenie gminy zawierający informacje, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 3, w postaci elektronicznej, w formacie danych oraz zgodnie ze wzorem udostępnionym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, zamieszczonym w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, do dnia 31 stycznia za poprzedni rok kalendarzowy, w którym zostały przeprowadzone działania zaradcze.

15. Podmioty, o których mowa w ust. 1 i 2, po przeprowadzeniu działań zaradczych stosują środki mające na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez IGO, w stosunku do którego przeprowadzono te działania zaradcze, zgodnie z art. 20 rozporządzenia nr 1143/2014.

Art. 22. 1. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta, regionalny dyrektor ochrony środowiska, dyrektor parku narodowego, dyrektor urzędu morskiego, Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego, dyrektor regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, zarządcy nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa oraz podmioty sprawujące nadzór nad obszarami chronionymi, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5 i 7–9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, przy przeprowadzaniu działań zaradczych współpracują ze sobą oraz z Polskim Związkiem Łowieckim.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 2707 oraz z 2023 r. poz. 180, 326, 511, 556, 614, 1059, 1193 i 1234.

2. Współpraca, o której mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności:

- 1) udostępnianie terenu lub
- 2) wymianę informacji związanych z obecnością IGO w środowisku, lub
- 3) przeprowadzanie działań zaradczych, lub
- 4) przekazywanie informacji o przeprowadzonych działaniach zaradczych.

3. Szczegółowe warunki i sposób współpracy określa porozumienie zawarte między podmiotami, o których mowa w ust. 1.

Art. 23. 1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) listę IGO stwarzających zagrożenie dla Unii:
 - a) podlegających szybkiej eliminacji,
 - b) rozprzestrzenionych na szeroką skalę,
- 2) listę IGO stwarzających zagrożenie dla Polski:
 - a) podlegających szybkiej eliminacji,
 - b) rozprzestrzenionych na szeroką skalę,
- 3) działania zaradcze przeprowadzane w stosunku do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski oraz warunki ich przeprowadzania,
- 4) środki mające na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez IGO – w stosunku do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski

– kierując się potrzebą zapewnienia skutecznej ochrony środowiska przed IGO stwarzającymi zagrożenie dla Unii i IGO stwarzającymi zagrożenie dla Polski.

2. Przy opracowaniu projektu działań zaradczych w stosunku do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub w stosunku do IGO stwarzających zagrożenie dla Polski oraz warunków ich przeprowadzenia zapewnia się możliwość udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonych w dziale III rozdziale 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Rozdział 6

Działania zaradcze podejmowane w przypadku wprowadzenia IGO do środowiska

Art. 24. 1. Jeżeli do środowiska został wprowadzony IGO stwarzający zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzający zagrożenie dla Polski, działania zaradcze, na koszt sprawcy wprowadzenia tego IGO do środowiska, przeprowadza w stosunku do:

- 1) IGO podlegającego szybkiej eliminacji – organ właściwy do przeprowadzenia tych działań;
- 2) IGO rozprzestrzenionego na szeroką skalę:
 - a) dyrektor parku narodowego – na obszarze tego parku narodowego,
 - b) właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska – na obszarze rezerwatu przyrody, z wyłączeniem lasów stanowiących rezerwat przyrody,
 - c) poza obszarami parku narodowego i rezerwatu przyrody:
 - Główny Inspektor Rybołówstwa Morskiego – na obszarze morskim,
 - właściwy dyrektor urzędu morskiego – na obszarze pasa technicznego,
 - d) właściwy dyrektor regionalnej dystrykcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – w lasach będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe,
 - e) właściwy dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie – na terenie zarządzanym przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie,
 - f) właściwy wójt, burmistrz albo prezydent miasta – na obszarach innych niż wymienione w lit. a–e.

2. Organy, o których mowa w ust. 1, przeprowadzają działania zaradcze również w przypadku, gdy nie można ustalić sprawcy wprowadzenia do środowiska IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, podlegającego szybkiej eliminacji lub rozprzestrzenionego na szeroką skalę.

3. Do przeprowadzenia działań zaradczych, o których mowa w ust. 1, w stosunku do IGO:

- 1) rozprzestrzenionego na szeroką skalę – stosuje się przepisy art. 18 ust. 2 i 3 oraz art. 19;

2) podlegającego szybkiej eliminacji – stosuje się przepisy art. 18 ust. 2 i 3, art. 19 oraz art. 20 ust. 2–8.

4. Po przeprowadzeniu działań zaradczych, o których mowa w ust. 1, w stosunku do IGO rozprzestrzenionego na szeroką skalę, organy, o których mowa w ust. 1 pkt 2, stosują środki mające na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez IGO, w stosunku do którego zastosowano te działania zaradcze zgodnie z art. 20 rozporządzenia nr 1143/2014.

5. Organ, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. d oraz e, zawiadamia wójta, burmistrza albo prezydenta miasta o przeprowadzeniu działań zaradczych. Zawiadomienie zawiera informacje, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 3.

Art. 25. 1. Sprawca wprowadzenia do środowiska IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski zwraca koszty przeprowadzenia działań zaradczych, o których mowa w art. 24 ust. 1, poniesione przez organ, który je przeprowadził.

2. Organ, o którym mowa w art. 24 ust. 1, określa, w drodze decyzji, wysokość kosztów przeprowadzenia działań zaradczych oraz sposób i termin ich uiszczenia.

3. W przypadku gdy nie można ustalić sprawcy wprowadzenia do środowiska IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, koszt przeprowadzenia działań zaradczych, o których mowa w art. 24 ust. 1, pokrywa organ, który je przeprowadził.

4. Roszczenia wobec sprawcy wprowadzenia do środowiska IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski o zwrot kosztów z tytułu przeprowadzenia działań zaradczych, o których mowa w art. 24 ust. 1, przedawniają się z upływem 6 lat od dnia zakończenia tych działań zaradczych.

5. Do należności z tytułu obowiązku uiszczenia kosztów przeprowadzenia działań zaradczych, o których mowa w art. 24 ust. 1, stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują organowi, o którym mowa w art. 24 ust. 1, który przeprowadził te działania zaradcze.

Rozdział 7

Kontrole dotyczące IGO pochodzącego z terytorium państwa trzeciego

Art. 26. Kontrole urzędowe w rozumieniu art. 47 rozporządzenia nr 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (Dz. Urz. UE L 95 z 07.04.2017, str. 1, z późn. zm.⁸⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2017/625”, są przeprowadzane przez:

- 1) granicznych lekarzy weterynarii w punktach kontroli granicznej – w odniesieniu do:
 - a) zwierząt należących do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski i niejadalnych produktów pochodzenia zwierzęcego pochodzących od zwierząt należących do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii oraz IGO stwarzających zagrożenie dla Polski,
 - b) materiału biologicznego pochodzącego od zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski– podlegających weterynaryjnej kontroli granicznej;
- 2) wojewódzkich inspektorów ochrony roślin i nasiennictwa – w odniesieniu do roślin należących do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, podlegających kontroli, o której mowa w art. 47 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2017/625.

⁸⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 8 z 25.03.2019, str. 4, Dz. Urz. UE L 137 z 24.05.2017, str. 40, Dz. Urz. UE L 317 z 09.12.2019, str. 114 oraz Dz. Urz. UE L 321 z 12.12.2019, str. 111.

Art. 27. Organy celne przeprowadzają kontrole przemieszczania o charakterze niehandlowym z terytorium państwa trzeciego:

- 1) zwierząt domowych towarzyszących podróżnym, o których mowa w art. 24b ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o wymaganiach weterynaryjnych przy przemieszczaniu w celach niehandlowych zwierząt domowych towarzyszących podróżnym i zwierząt cyrkowych oraz o stosowaniu substancji o działaniu hormonalnym, tyreostatycznym i beta-agonistycznym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1075 oraz z 2025 r. poz. 1795), należących do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski;
- 2) roślin należących do IGO stwarzających zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, jeżeli nie podlegają kontroli, o której mowa w art. 47 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 2017/625.

Art. 28. 1. Kontrole, o których mowa w:

- 1) art. 47 ust. 1 rozporządzenia nr 2017/625, obejmują weryfikację, czy przywożone z terytorium państwa trzeciego gatunki roślin i zwierząt są umieszczone na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski oraz objęte zezwoleniem na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1;
- 2) art. 27, obejmują weryfikację, czy przywożone z terytorium państwa trzeciego gatunki roślin i zwierząt są umieszczone:
 - a) w wykazie IGO stwarzających zagrożenie dla Unii oraz objęte zezwoleniem na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1143/2014,
 - b) na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski oraz objęte zezwoleniem na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1.

2. Zezwolenie na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1143/2014, oraz zezwolenie na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1, przedstawia się podczas kontroli, o której mowa w art. 47 ust. 1 rozporządzenia nr 2017/625, oraz dołącza się do zgłoszenia celnego, a w przypadku gdy zgłoszenie celne jest dokonywane w formie ustnej – przedstawia się bez wezwania organowi celnemu podczas dokonywania zgłoszenia celnego.

3. W przypadku gdy kontrola, o której mowa w art. 47 ust. 1 rozporządzenia nr 2017/625, albo kontrola, o której mowa w art. 27, wykáže, że IGO nie jest objęty

zezwoleń na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1143/2014, albo zezwoleń na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1, organ celny cofa ten IGO poza obszar celny Unii Europejskiej.

4. Koszty cofnięcia IGO, o którym mowa w ust. 3, ponosi podmiot dokonujący przywozu tego IGO.

5. Organem, któremu powierza się zatrzymane towary, o którym mowa w art. 15 ust. 5 rozporządzenia nr 1143/2014, jest organ celny.

6. Organ celny, o którym mowa w ust. 5, powiadamia o zatrzymaniu IGO:

- 1) regionalnego dyrektora ochrony środowiska właściwego ze względu na miejsce zatrzymania IGO będącego rośliną albo materiałem biologicznym pochodzącym od zwierzęcia;
- 2) powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce zatrzymania IGO będącego zwierzęciem albo materiałem biologicznym pochodzącym od zwierzęcia;
- 3) wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa właściwego ze względu na miejsce zatrzymania IGO będącego rośliną.

7. IGO, wobec którego zastosowano art. 31 ust. 1 pkt 2 lub 3 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2073 oraz z 2023 r. poz. 1059):

- 1) będący rośliną albo materiałem biologicznym pochodzącym od zwierzęcia – podlega zniszczeniu;
- 2) będący zwierzęciem – podlega niezwłocznie badaniu klinicznemu, jeżeli jest to możliwe, oraz wstępnej ocenie ryzyka stwarzanego przez to zwierzę dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt.

8. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, w drodze decyzji, nakazuje podmiotowi dokonującemu przywozu rośliny albo materiału biologicznego pochodzącego od zwierzęcia wskazanych w powiadomieniu, o której mowa w ust. 6 pkt 1, zniszczenie tej rośliny albo tego materiału. Koszty zniszczenia ponosi podmiot dokonujący przywozu tej rośliny albo tego materiału. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

9. W decyzji, o której mowa w ust. 8, określa się sposób zniszczenia rośliny albo materiału biologicznego pochodzącego od zwierzęcia.

10. Badanie kliniczne oraz ocena, o których mowa w ust. 7 pkt 2, są przeprowadzane przez powiatowego lekarza weterynarii. Wyniki tego badania i tę ocenę powiatowy lekarz weterynarii przekazuje organowi celnemu.

11. W przypadku gdy powiatowy lekarz weterynarii w wyniku czynności, o których mowa w ust. 7 pkt 2, stwierdzi, że zwierzę stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt lub że niemożliwy jest transport tego zwierzęcia, organ celny przekazuje informacje w tym zakresie właściwemu regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska.

12. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, w drodze decyzji, nakazuje podmiotowi dokonującemu przywozu zwierzęcia wskazanego w informacji, o której mowa w ust. 11, poddanie tego zwierzęcia uśmierceni. Koszty uśmiercenia zwierzęcia ponosi podmiot dokonujący przywozu tego zwierzęcia. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

13. Do uśmiercenia stosuje się przepisy art. 11 ust. 4 i 5.

14. IGO będący zwierzęciem, wobec którego zastosowano art. 31 ust. 1 pkt 2 albo 3 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne, może zostać przekazany przez organ celny do Centralnego Azylu dla Zwierząt, azylu dla zwierząt albo ogrodu zoologicznego na koszt podmiotu dokonującego przywozu.

15. Organ celny przy przekazywaniu IGO będącego zwierzęciem, wobec którego zastosowano art. 31 ust. 1 pkt 2 albo 3 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne, do Centralnego Azylu dla Zwierząt, azylu dla zwierząt albo ogrodu zoologicznego współpracuje z Centralnym Azylem dla Zwierząt lub podmiotami prowadzącymi azyl dla zwierząt lub ogród zoologiczny.

16. Współpraca, o której mowa w ust. 15, polega w szczególności na:

- 1) odbiorze i transporcie zwierzęcia przez Centralny Azyl dla Zwierząt lub podmioty prowadzące azyl dla zwierząt albo ogród zoologiczny;
- 2) przekazywaniu informacji dotyczących zwierzęcia, w tym o:
 - a) poniesionych kosztach jego transportu, wyżywienia, opieki weterynaryjnej nad nim, jego kwarantanny lub izolacji, znakowania lub uśmiercenia, w tym utylizacji zwłok,
 - b) uśmierceni lub padnięciu zwierzęcia.

17. Za odbiór i transport IGO będącego zwierzęciem, wobec którego zastosowano art. 31 ust. 1 pkt 2 albo 3 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne, odpowiada podmiot, do którego to zwierzę zostanie przekazane.

18. Podmiot dokonujący przywozu IGO będącego zwierzęciem, wobec którego zastosowano art. 31 ust. 1 pkt 2 albo 3 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne, ponosi koszty utrzymywania tego zwierzęcia, o których mowa w ust. 16 pkt 2 lit. a, poniesione przez podmioty, o których mowa w ust. 15, do czasu:

- 1) prawomocnego orzeczenia o przepadku tego zwierzęcia na rzecz Skarbu Państwa;
- 2) zrzeczenia się tego zwierzęcia na rzecz Skarbu Państwa – w przypadku, o którym mowa w ust. 14.

19. Organ celny ustala, w drodze decyzji, wysokość kosztów, o których mowa w ust. 4, 14 i 18, uwzględniając poniesione koszty transportu, wyżywienia, opieki weterynaryjnej, kwarantanny lub izolacji, znakowania lub uśmiercenia, w tym utylizacji zwłok.

20. Decyzja, o której mowa w ust. 19, jest doręczana nie później niż po upływie roku od dnia zakończenia czynności wymienionych w tym przepisie.

21. Organy, o których mowa w art. 26 i art. 27, niezwłocznie informują Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o przywozie IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii na obszar celny Unii Europejskiej lub cofnięciu IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii poza ten obszar.

Rozdział 8

Postępowanie w stosunku do IGO, który prawdopodobnie spełnia kryteria uznania go za stwarzający zagrożenie dla Unii

Art. 29. W przypadku gdy Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014 stwierdzi obecność w środowisku IGO lub bezpośrednie zagrożenie wprowadzeniem do środowiska IGO, który prawdopodobnie spełnia kryteria uznania go za stwarzający zagrożenie dla Unii określone w art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 1143/2014, informuje o tym ministra właściwego do spraw środowiska i przekazuje posiadane dowody naukowe potwierdzające spełnienie tych kryteriów.

Art. 30. 1. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia:

- 1) listę IGO, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za stwarzające zagrożenie dla Unii zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014:
 - a) podlegających szybkiej eliminacji,
 - b) rozprzestrzenionych na szeroką skalę,
 - 2) zakazy obowiązujące wobec IGO, o których mowa w pkt 1, wybrane spośród zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014,
 - 3) działania zaradcze w stosunku do IGO, o których mowa w pkt 1, oraz warunki ich przeprowadzenia,
 - 4) środki mające na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów, które zostały zdegradowane, uszkodzone lub zniszczone przez IGO – w stosunku do poszczególnych IGO lub grup IGO, o których mowa w pkt 1
- kierując się potrzebą zapewnienia skutecznej ochrony środowiska przed IGO, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za stwarzające zagrożenie dla Unii.

2. Przy opracowaniu projektu działań zaradczych w stosunku do IGO, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za stwarzające zagrożenie dla Unii zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, oraz warunków ich przeprowadzenia zapewnia się możliwość udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonych w dziale III rozdziale 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

3. Po ogłoszeniu przepisów wydanych na podstawie ust. 1 Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przeprowadza zgodnie z art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014 ocenę ryzyka w stosunku do IGO, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za stwarzające zagrożenie dla Unii.

Art. 31. Do IGO, który prawdopodobnie spełnia kryteria uznania go za IGO stwarzający zagrożenie dla Unii, umieszczonego na liście określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 30 ust. 1 stosuje się przepisy ustawy dotyczące IGO stwarzających zagrożenie dla Unii.

Art. 32. 1. Jeżeli IGO, który prawdopodobnie spełnia kryteria uznania go za IGO stwarzający zagrożenie dla Unii, nie został umieszczony w wykazie IGO stwarzających zagrożenie dla Unii zgodnie z art. 10 ust. 7 rozporządzenia nr 1143/2014, z dniem wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie

art. 30 ust. 1, zgodnie z którymi ten IGO został usunięty z listy IGO, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za IGO stwarzające zagrożenie dla Unii, wygasa zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014.

2. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska informuje podmiot, któremu wydano zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, o wygaśnięciu tego zezwolenia w związku z usunięciem objętego nim gatunku z listy IGO, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za IGO stwarzające zagrożenie dla Unii, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 30 ust. 1, zgodnie z którymi ten IGO został usunięty z listy IGO, które prawdopodobnie spełniają kryteria uznania ich za IGO stwarzające zagrożenie dla Unii.

Rozdział 9

Administracyjne kary pieniężne

Art. 33. 1. Podmiot, który narusza:

- 1) zakaz, o którym mowa w art. 7 ust. 1, wprowadzając do środowiska lub przemieszczając do środowiska IGO stwarzający zagrożenie dla Polski,
- 2) zakazy, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014,
- 3) zakazy, o których mowa w art. 7 ust. 2

– podlega administracyjnej karze pieniężnej w wysokości do 1 000 000 złotych.

2. Administracyjną karę pieniężną wymierza regionalny dyrektor ochrony środowiska właściwy ze względu na miejsce naruszenia.

3. Regionalny dyrektor ochrony środowiska wymierza administracyjną karę pieniężną, uwzględniając:

- 1) środki konieczne do wypłaty odszkodowania z tytułu szkód wyrządzonych przez gatunek obcy, którego dotyczyło naruszenie określone w ust. 1;
- 2) środki niezbędne do przywrócenia środowiska do stanu sprzed wyrządzenia szkody przez gatunek obcy, którego dotyczyło naruszenie określone w ust. 1;
- 3) nakłady poniesione przez organy administracji publicznej na działania podjęte w celu usunięcia następstw naruszeń określonych w ust. 1;
- 4) wcześniejsze przypadki popełnienia któregośkolwiek z naruszeń określonych w ust. 1;

- 5) okoliczności naruszenia określonego w ust. 1, w szczególności związane z potrzebą ochrony życia lub zdrowia, oraz czas trwania tego naruszenia;
- 6) stopień przyczynienia się strony, na którą jest nakładana administracyjna kara pieniężna, do powstania naruszenia określonego w ust. 1;
- 7) działania podjęte przez stronę dobrowolnie w celu uniknięcia skutków naruszenia określonego w ust. 1;
- 8) wysokość korzyści, którą strona osiągnęła, lub straty, której uniknęła w wyniku naruszenia określonego w ust. 1;
- 9) w przypadku osoby fizycznej – warunki osobiste strony, na którą administracyjna kara pieniężna jest nakładana.

4. Administracyjną karę pieniężną uiszcza się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska stała się ostateczna, na rachunek bankowy urzędu obsługującego ten organ.

5. Jeżeli nakłady, o których mowa w ust. 3 pkt 3, zostały poniesione przez organy inne niż regionalny dyrektor ochrony środowiska właściwy ze względu na miejsce naruszenia, po uiszczeniu administracyjnej kary pieniężnej właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska dokonuje rozliczenia tych nakładów z organami, które je poniosły. Rozliczenie obejmuje nakłady poniesione przez dany organ, z tym że wysokość zwrotu poniesionych nakładów nie może przekroczyć wysokości wymierzonej administracyjnej kary pieniężnej.

Rozdział 10

Przepisy karne

Art. 34. 1. Kto:

- 1) narusza zakaz, o którym mowa w art. 7 ust. 1, wprowadzając do środowiska lub przemieszczając do środowiska IGO stwarzający zagrożenie dla Polski,
- 2) narusza zakazy, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014,
- 3) narusza zakazy, o których mowa w art. 7 ust. 2,
- 4) wykonuje czynności objęte zezwoleniem na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 1143/2014, albo zezwoleniem na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2, z naruszeniem warunków, sposobu, miejsca i czasu ich wykonywania określonych w tych zezwoleniach, w tym warunków wykonania czynności niezbędnych do

zmniejszenia ryzyka ucieczki lub rozprzestrzenienia się IGO objętego tymi zezwoleniami,

- 5) wbrew wymaganiom określonym w przepisach art. 12 ust. 1, 2 lub 4 sprzedaje albo przekazuje zwierzę lub roślinę podmiotowi, który nie uzyskał zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b oraz d rozporządzenia nr 1143/2014, lub zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 i 3,
 - 6) wbrew obowiązkowi określonemu w art. 12 ust. 5 nie poddaje uśmierceniu zwierzęcia lub nie unieszkodliwia rośliny w warunkach uniemożliwiających rozprzestrzenienie się tego zwierzęcia lub tej rośliny
- podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

3. W przypadku skazania za przestępstwo określone w ust. 1 lub 2 sąd może orzec przepadek przedmiotów służących do popełnienia przestępstwa oraz gatunku obcego pochodzącego z przestępstwa, chociażby nie stanowiły własności sprawcy.

Art. 35. 1. Kto:

- 1) narusza zakaz, o którym mowa w art. 7 ust. 1, wprowadzając do środowiska lub przemieszczając w środowisku gatunek obcy inny niż IGO stwarzający zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzający zagrożenie dla Polski,
- 2) wbrew obowiązkowi określonemu w art. 28 ust. 2 nie przedstawia podczas kontroli, o której mowa w art. 47 ust. 1 rozporządzenia nr 2017/625, zezwolenia na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1, albo zezwolenia na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1143/2014, w przypadku wwożenia do Unii Europejskiej lub wywożenia poza obszar celny Unii Europejskiej IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, lub nie dołącza tego zezwolenia do zgłoszenia celnego, a w przypadku gdy zgłoszenie celne jest dokonywane w formie ustnej – nie przedstawia tego zezwolenia bez wezwania organowi celnemu podczas dokonywania zgłoszenia celnego,
- 3) wbrew obowiązkowi określonemu w art. 7 ust. 4, nie dokonuje eliminacji gatunku obcego ze środowiska po zakończeniu jego użytkowania w sposób uniemożliwiający jego późniejsze rozprzestrzenienie się,

- 4) wbrew obowiązkom określonym w art. 11 ust. 1:
- a) zatrzymuje zwierzę do jego naturalnej śmierci, nie posiadając zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b oraz d rozporządzenia nr 1143/2014, albo zezwolenia na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 i 3, albo
 - b) nie przekazuje zwierzęcia:
 - podmiotowi, który posiada zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. b oraz d rozporządzenia nr 1143/2014,
 - podmiotowi, który posiada zezwolenie na odstępstwo od zakazów, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 i 3,
 - do Centralnego Azylu dla Zwierząt albo
 - do azylu dla zwierząt, albo
 - c) nie poddaje zwierzęcia uśmierceniu,
- 5) wbrew obowiązkowi określonymu w art. 12 ust. 3, nie zapewnia przetrzymywania i przemieszczania zapasu IGO w obiekcie izolowanym lub nie podejmuje niezbędnych środków uniemożliwiających rozmnażanie się lub ucieczkę IGO objętego tym zapasem IGO,
- 6) nie oznakowuje zwierzęcia należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski lub nie dokumentuje indywidualnych cech takiego zwierzęcia zgodnie z art. 14,
- 7) wbrew obowiązkowi określonymu w art. 14 ust. 10, nie przekazuje, w terminie określonym w tym przepisie, organowi, który wydał zezwolenie, kopii zaświadczenia o wszczęciu mikroczipa albo kopii dokumentu potwierdzającego wszczęcie mikroczipa, zawierającego numer wszczętego mikroczipa
- podlega karze aresztu albo grzywny.

2. W przypadku ukarania za wykroczenie określone w ust. 1 sąd może orzec przepadek przedmiotów służących do popełnienia wykroczenia oraz gatunku obcego pochodzącego z wykroczenia, chociażby nie stanowiły własności sprawcy.

Art. 36. 1. Sąd doręcza odpis prawomocnego orzeczenia o przypadku gatunku obcego, o którym mowa w art. 34 ust. 3 oraz art. 35 ust. 2, regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska właściwemu ze względu na miejsce przetrzymywania gatunku obcego.

2. Regionalny dyrektor ochrony środowiska właściwy ze względu na miejsce przetrzymywania gatunku obcego, którego przypadek orzekł sąd, wyznacza, w drodze decyzji, termin przekazania tego gatunku obcego oraz podmiot, któremu zostanie przekazany gatunek obcy:

- 1) spełniający warunki określone w:
 - a) art. 8 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 1143/2014 – w przypadku IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii,
 - b) art. 8 ust. 8 – w przypadku IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski;
- 2) dający rękojmię przetrzymywania gatunku obcego w warunkach zapewniających jego dobrostan – w przypadku gatunku obcego innego niż IGO stwarzający zagrożenie dla Unii lub IGO stwarzający zagrożenie dla Polski.

3. Jeżeli nie można wyznaczyć podmiotu, o którym mowa w ust. 2, regionalny dyrektor ochrony środowiska zarządza, w drodze decyzji, na koszt skazanego albo ukaranego uśmiercenie zwierzęcia lub unieszkodliwienie rośliny w warunkach uniemożliwiających rozprzestrzenienie się tego zwierzęcia lub tej rośliny. W decyzji określa się termin uśmiercenia zwierzęcia lub unieszkodliwienia rośliny.

4. Koszty transportu lub utrzymywania gatunku obcego do czasu przekazania podmiotowi, o którym mowa w ust. 2, albo uśmiercenia zwierzęcia lub unieszkodliwienia rośliny ponosi skazany albo ukarany.

5. Koszty, o których mowa w ust. 4, określa regionalny dyrektor ochrony środowiska w decyzji, o której mowa w ust. 2.

Rozdział 11

Zmiany w przepisach

Art. 37–48. (pominięte)⁹⁾

Rozdział 12

Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe

Art. 49. 1. Zwierzę, o którym mowa w art. 73 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 44, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy jest przetrzymywane w cyrku, podmiot prowadzący cyrk:

⁹⁾ Zamieszczone w obwieszczeniu Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o gatunkach obcych (Dz. U. poz. 1589).

- 1) zgłasza regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska właściwemu ze względu na miejsce zarejestrowania działalności cyrkowej albo
- 2) przekazuje podmiotowi uprawnionemu do przetrzymywania tego zwierzęcia – w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Do zwierzęcia zgłoszonego zgodnie z ust. 1 pkt 1 stosuje się art. 73 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 44 w brzmieniu dotychczasowym.

3. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres i siedzibę podmiotu przetrzymującego zwierzę;
- 2) adres miejsca przetrzymywania zwierzęcia;
- 3) liczbę przetrzymywanych zwierząt;
- 4) nazwę naukową gatunku zwierzęcia oraz nazwę polską, jeżeli nazwa polska istnieje;
- 5) datę, miejsce urodzenia lub wyklucia zwierzęcia;
- 6) datę wejścia w posiadanie zwierzęcia oraz źródło jego pochodzenia;
- 7) płeć zwierzęcia, jeżeli jest możliwa do ustalenia;
- 8) opis trwałego oznakowania zwierzęcia, w tym numer mikroczipa, jeżeli zwierzę zostało oznakowane przez wszczepienie mikroczipa.

4. Właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska prowadzi ewidencję zgłoszeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1. Ewidencja zgłoszeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1, zawiera informacje, o których mowa w ust. 3 i 5.

5. Podmiot prowadzący cyrk zawiadamia regionalnego dyrektora ochrony środowiska właściwego ze względu na miejsce zarejestrowania działalności cyrkowej o każdej zmianie danych, o których mowa w ust. 3, lub o padnięciu zwierzęcia przetrzymywanego w cyrku w terminie 30 dni od dnia zaistnienia zmiany tych danych lub padnięcia tego zwierzęcia.

6. Właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska właściwy ze względu na miejsce zarejestrowania działalności cyrkowej wydaje podmiotowi prowadzącemu cyrk zgłaszającemu zwierzę zaświadczenie o wpisie do ewidencji zgłoszeń, o których mowa w ust. 1, zawierające informacje, o których mowa w ust. 3.

7. Rada gminy może ustanowić, w drodze uchwały będącej aktem prawa miejscowego, zakaz przetrzymywania w cyrku zwierząt zgłoszonych zgodnie z ust. 1 pkt 1 na nieruchomościach będących we władaniu tej gminy.

Art. 50. Kto, wbrew obowiązkowi określönemu w art. 49 ust. 1, nie zgłasza przetrzymywania zwierzęcia albo nie przekazuje tego zwierzęcia w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 51. 1. Zezwolenia wydane na podstawie art. 120 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 44 dotyczące IGO, które zostały umieszczone na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Polski, zachowują ważność do czasu wykonania czynności, których dotyczy zezwolenie.

2. Informacje o zezwoleniu wydanym na podstawie art. 120 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 44, którego ważność została zachowana na podstawie ust. 1, obejmujące:

- 1) imię, nazwisko i adres albo nazwę i siedzibę podmiotu, który uzyskał to zezwolenie,
- 2) nazwę naukową IGO oraz nazwę polską, jeżeli nazwa polska istnieje,
- 3) liczbę lub ilość okazów IGO, którego dotyczą czynności objęte tym zezwoleniem,
- 4) nazwę, cel, miejsce i czas wykonania czynności objętych tym zezwoleniem,
- 5) numer tego zezwolenia

– gromadzi się w Rejestrze IGO.

Art. 52. Zezwolenia wydane na podstawie art. 120 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 44 dotyczące IGO, które zostały umieszczone w wykazie IGO stwarzających zagrożenie dla Unii, wygasają po upływie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 53. Informacje, o których mowa w art. 6 ust. 7 pkt 2, wprowadza się do Rejestru IGO po raz pierwszy za rok 2021.

Art. 54. Raport, o którym mowa w art. 21 ust. 14, składa się po raz pierwszy za rok 2021.

Art. 55. Termin, o którym mowa w art. 11 ust. 2, w odniesieniu do posiadaczy gatunków umieszczonych w wykazie IGO stwarzających zagrożenie dla Unii przed dniem wejścia w życie ustawy liczy się od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 56. Do spraw wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy ustawy.

Art. 57. Tworzy się Rejestr IGO.

Art. 58. 1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska wprowadza do Rejestru IGO informacje, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. a–c, dotyczące stwierdzenia obecności IGO w środowisku, uzyskane przed dniem wejścia w życie ustawy, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Regionalny dyrektor ochrony środowiska wprowadza do Rejestru IGO informacje, o których mowa w art. 51 ust. 2, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 59. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 120 ust. 2f ustawy zmienianej w art. 44 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 23 ust. 1, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 23 ust. 1 gatunki wymienione w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 120 ust. 2f ustawy zmienianej w art. 44, które nie są wymienione w wykazie IGO stwarzających zagrożenie dla Unii, uznaje się za IGO stwarzające zagrożenie dla Polski.

Art. 60. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia¹⁰⁾, z wyjątkiem:

- 1) art. 43, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 40 pkt 6, który wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2022 r.

¹⁰⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 17 września 2021 r.